

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
47. (1112.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,0939	▲
1 amerikai dollár	3,0007	▲
100 magyar forint	1,5377	▲

Aktuális

3

Geoană ellen a koalíció

Az RMDSZ támogatja Mircea Geoană leváltását a szenátus éléről, de nem tart igényt a felsőház vezetői tisztségére – jelentette ki tegnapi lapunknak Markó Béla. A szövetségi elnök cáfolta az információkat, miszerint az RMDSZ magáénak akarja az állam második emberének pozícióját.

Gazdaság

6

Nem kilométerre fizetünk

Rosszul működik az adminisztráció Romániában – erről beszélt az ÚMSZ-nek Simion Crețu, a gyulafehérvári közép régiós ügynök-ség igazgatója. Szerinte alaposan meg kell vizsgálni, hogy indokolt-e a régiók átmozdítása, a távoli székhely megyék leválasztása.

Kultúra

8

Tavasz a Kincses Városban

A népzene és a néptánc segítségével próbálják Kolozsvárra bűvölni a tavaszt a ma kezdődő és 13-áig tartó Kolozsvári Tavasz fesztivállal. A rendezvény, amelyet első alkalommal 2008 márciusában rendeztek meg, a kolozsvári magyar néptáncgyűttesek és az azokat támogató civilszervezetek összefogásának köszönhetően jött létre.

Vezércikk

3

Pató Béla bácsi világa

Ilyen veszteségek nap mint nap százával érik az erdélyi magyarságot. (...) A közösség és az egyén viszonya ugyanis generációnként különböző, és ha a közösség képviselői – mi újságírók, ti politikusok – nem találjuk, nem találjátok meg azt a hangot, amellyel az új korosztályokhoz szólhatunk-szólhattok, akkor végleg elveszítjük őket a közélet, a mi erdélyi magyar közéletünk számára. ▶

Salamon Márton László

Terápián a sportorvoslás

*Pénzhiánnyal küszködik a mentorát elvesztett sportorvosi szakma Romániában***A sportorvosok társaságának főtársa szerint a sportorvoslás sincs rosszabb helyzetben, mint amilyenben az általános hazai egészségügy**

Fotó: Mediafax

Problémákkal küszködik a romániai sportorvosi szakma, a hétvégén elhunyt legendás sportorvos, Ioan Drăgan „hagyatéka”. A pénzhiány, az emberhiány és az intézetek felszereltségének elmaradottsága mellett a helyzetet tovább rontja, hogy a sportorvosi rendelők nem köthetnek szerződést az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral. Alin Nicolae Popescu sportorvos szerint komoly újjászervezésre lenne szükség, amelyben az egészségügyi minisztérium, a sporthatóság és az egészségbiztosító pénztár együttműködik. **12. oldal ▶**

Szundító román hatóságok

ÚMSZ

▶ Romániában sokan egyetértenek azzal, hogy a haiti és chilei pusztító erejű földrengéseknek tanulságul kellene szolgálniuk a bukaresti illetékesek számára is, hiszen Románia és fővárosa maga is szeizmikus övezetben helyezkedik el. Mindent nyomatékosítja a tegnapi hajnali törökországi földrengés is, amely csupán hatfokos történt a Richter-skálán, cserében viszont már fenyegetően közel volt Romániához. Hazai szeizmológusok már korábban is nyomatékosan figyelmeztettek arra, hogy a Vrancea-térségben elkerülhetetlen egy újabb erős földrengés. **2. és 4. oldal ▶**

Nők napja az Oscar-gálán

▶ Történelmet írt – helyi idő szerint – március 8-án hajnalban az Amerikai Filmakadémia, ugyanis az Oscar-díj történetében először ítélték hölgynek a legjobb rendezőnek járó díjat. Kathryn Bigelow – az utóbbi időben negatív kampánnyal és plágiumvádval is a figyelem központjába került – *A bombák földjén* című iraki háborús dráma rendezője hat-három arányban utasította maga mögé exférjét, James Cameront, illetve a digitális filmművészet beteljesítőjeként hangzottatott *Avatar* című superprodukciónak, amely csupán a technikai díjakat kapta meg. Az Oscar-esős film árnyoldala csupán az, hogy ez minden idők legkisebb bevételt produkáló fődíjasa. **9. oldal ▶**

Kathryn Bigelow

Fotó: Agerpres

Sztrájkhullám márciusban

▶ Az elbocsátások, az egységes nyugdíjtörvény, illetve az egységes bértábla miatt országos tiltakozássorozatra készül az Országos Tanügyi Szakszervezet (FEN) és az Alfa Kartell érdekvédelmi tömörülés is. A pedagógusok még egyeztetnek, az Alfa Kartell pedig tegnap már nyilvánosságra hozta a sztrájkmenetrendet. E szerint a következő napokban sztrájkorséget tartanak különböző megyék prefektusi hivatala előtt. Április második felében nagyszabású tömegdemonstrációra kerül sor a fővárosban, a parlament épületénél. Bogdan Hossu szakszervezeti vezető májusra országos munkabeszüntetést is kilátásba helyezett. **7. oldal ▶**

Röviden

Rácsok mögött marad Solomon

Visszautasította a Pitești-i Fellebbviteli Bíróság Antonie Solomon fellebbezését, így a kenőpénz elfogadásával vádolt craiovai polgármester ellen kiadott huszonkilenc napos letartóztatási parancs érvényben marad. Antonei Solomont rendkívüli biztonsági intézkedések mellett szállították a fegyházból a bíróságra, ugyanis hívei napok óta tiltakoznak fogva tartása ellen. „Megalázó pillanatok ezek számomra és családomnak egyaránt. Nem érdemeltem meg ezt a bánásmódot. A mellettem tüntetők ezreinek együttérzése bizonyítja, hogy nem jelentek veszélyt a társadalomra, szabadlábbon is védekezhetnék az ellenem felhozott vádak ellen” – érvelt az „oltyán főváros” elöljárója. Solomon elmondta, életében háromszor találkozott csak azzal a Cornel Penescu pitești-i üzletemberrel, akitől az állítólagos ötvenezer eurós kenőpénzt elfogadta egy bevásárlóközpont építési engedélyért.

Előjelölt botrányos véleménye a holokauszt-tagadásról

Bírálatok keresztjüzebe került egy osztrák párt elnökjelöltje a holokauszt-tagadást és a nemzetiszocialista eszmék terjesztését tiltó törvényről tett kijelentéseivel. A felzúdulás azután sem ült el, hogy Barbara Rosenkranz hétfőn nyilvánosan kijelentette: elhatárolódik a nemzetiszocialista nézetektől. A politikusként az azt követelik, jelentse ki, hogy több millió zsidót öltek meg gázkamrákban a második világháború alatt, és hogy ő maga elítéli ezt. A jobboldali-populista Osztrák Szabadságpárt (FPÖ) színeiben induló államfőjelölt az előző héten egy interjúban azt mondta: a jelenlegi formájában részben sérti a szólásszabadságot, mert „az abszurd, furcsa, megvetendő” véleményeket sem szabad betiltani.

Április 12-re napolták el Berlusconi perét

A Silvio Berlusconi olasz kormányfő elleni büntetőper tegnap Milánóban folytatódott, de néhány óra múlva elnapolták, miután Berlusconi elfoglaltságára hivatkozva a hétfői tárgyaláson sem jelent meg. A törvényszéki elnök döntése értelmében a per április 12-én folytatódik. Berlusconi ügyvédje közölte, a kormányfő ezen a napon sem jelenik meg a tárgyaláson, mert Washingtonban találkozója lesz Barack Obama elnökkel. A bíró ennek ellenére nem volt hajlandó más időpontra napolni el a tárgyalást. A vád gyanúja szerint a kormányfő cége, a Mediaset az 1994–1999 közötti időszakban amerikai filmek forgalmazási jogának a megvásárlásakor a vételárát meghaladó költségekről tett nyilatkozatot, és így Olaszországban jóval kevesebb adót fizetett be, mint amennyire kötelezett lett volna.

A szexuális visszaélések kivizsgálását sürgeti a Vatikán

Berlini vélekedések szerint szokatlanul élesen reagált a Vatikán a németországi katolikus iskolákban elkövetett, a közelmúltban ismerté vált szexuális visszaélésekre. A német újságok tegnap egyaránt címdalalaikon számoltak be arról, hogy Walter Kasper kúriai bíboros az esetek teljes kivizsgálását, az áldozatok kártalanítását, továbbá a tettesek bíróság elé állítását követelte. Kasper – aki a Vatikán rangidős bíborosa – a Szentszék lapjaként működő *L'Osservatore Romano* hétfői számában mélyeséges csalódottságának, fájdalomának, továbbá felháborodásának adott hangot a történetek miatt. A német főpap hangsúlyozta, hogy a hasonló eseteket semmivel nem lehet igazolni, azokkal szemben nem lehet szó semmifajta toleranciáról.

Feláldozta egyik politikusát az MDF

Kánya Gyöngyvér, Budapest

Kizárták tegnap a Magyar Demokrata Fórumból Lévai Zoltán, a párt budapesti elnökét, miután a politikus közölte: felmondottak kell tekinteni a magyar fővárosban az MDF és az SZDSZ között kötött választási együttműködést. Lévai tegnap közleményében azt írta: nem várható el, hogy az aktivisták tovább dolgozzanak, mert a napokban ismertté vált BKV körüli korrupciós ügyek számukra – és mindenki számára – vállalhatatlanok. A politikus az *Index*-nek adott nyilatkozatában jelezte, a két szervezet közötti megállapodás felmondása mellett szól az is, hogy az SZDSZ az elmúlt hónapokban rendre megszegte az MDF felé tett vállalásait. A liberálisok nem tartották be a kampányfinanszírozásra tett ígéretüket, amelyet a politikai szerződés nem nyilvános záradéka foglalt magában, és elmulasztották a kopogtatócédula-gyűjtésben való közreműködést is – sorolta.

Az MDF szerint azonban Lévai nyilatkozatának egyetlen következménye nem az együttműködés felmondása, hanem saját maga pártból való kizárása lett. A továbbiakban tehát Lévai már nem az MDF Budapesti Választmányának elnöke és MDF-tagsága is megszűnik. „Az MDF Országos Választmánya még február 19-én magához vonta a szövetségi politikát érintő kérdéseket,

így azt az Országos Választmányon kívül senkinek nincs joga felmondani, módosítani” – indokolta döntését az MDF.

Az SZDSZ szerint továbbra is érvényben van a liberális párt és az MDF fővárosi választási szövetsége. A két párt Bokros Lajos programját támogatva közösen készül a választásokra, hogy a demokratikus közép megfelelő súllyal legyen jelen az új Országgyűlésben. „Az MDF országos listát és minden megyében területi listát állít. Jelenleg az a fel-

adatunk, hogy a 176 egyéni választókerület döntő többségében egyéni jelöltje is legyen a demokratikus középnek” – olvasható közleményükben.

Az MDF budapesti választmánya január 20-án döntött arról, hogy Budapesten kész együttműködni az SZDSZ-szel. A szavazás egyhangú volt. A megállapodás alapján a 32 budapesti választókerületben 17 helyen SZDSZ-es, 14-ben MDF-es, egy helyen pedig konszenzusos jelölt indulását jelentették be. ◀

Lévai Zoltán, az MDF budapesti szervezetének volt elnöke

Nincs hiány helyi ötletekben

Incefi Tibor

Nagyon sok alulról jövő kezdeményezés fogalmazódik meg a települések szintjén, az önkormányzatok sokat fel is vállalnak közülük, megoldani viszont nem tudnak mindent – hangzott el tegnap azon a csík-szeredai szakmai kerekasztalon, amelyet a Székelyföld Fejlesztési Intézet szervezett a Regionális és Antropológiai Kutatások Központja (KAM) tanácsko生ó termében a székelyföldi önkormányzatok versenyképességéről. A rendezvényen Bíró A. Zoltán, a KAM munkatársa előadásában egy hat napos kutatási program eredményeit ismertette. „A rendszerváltás után sokan úgy gondolták, hogy a községek meg tudnak állni a maguk lábán, ahogy évtizedekkel ezelőtt is megálltak. Kérte is vissza mindenki a földjét éppen ott, ahol annak idején volt és a bokorral együtt, amelyik alatt a nagyapja is heverészett. Változás nem is következett be, csupán verbálisan, a megfogalmazások, az igények szintjén” – jellemezte az állapotokat Bíró A. Zoltán. Megállapította: mindenképpen tapasztalható előrelépés az önkormányzatok háza táján, Hargita és Kovászna megyék vezetői támogatják az újításokat. ◀

Törökországban is rengett a föld

Hírösszefoglaló

Több mint negyven halálos áldozata volt annak a földrengésnek, amely tegnap hajnalban rázta meg Törökországot. A Richter-skála szerint 6-os erősségű földrengés a keleti Elazığ tartományt rázta meg közép-európai idő szerint 3 óra 32 perckor. Középpontja Basyurt falu mellett volt – jelen-

tette az isztambuli Kandilli Observatórium. A fő rengést mintegy húsz kisebb követte, ezek közül a legerősebb 4,1-es erősségű volt. A földrengést a szomszédos Tunceli, Bingöl és Diyarbakir tartományokban is érezni lehetett. Legkevesebb 41 halálos áldozatról szólnak a jelentések, és legalább hatvan a sérültek száma, akik közül sokan a földrengés kiváltotta pá-

nik során sebesültek meg, amikor az emberek az ablakokon és erkélyeken keresztül igyekeztek elhagyni otthonukat. Korábbi hírek szerint a természeti csapás Okular, Yukari Kanatli és Kayali falvakban követelt emberéleteket. Törökországban gyakoriak a földrengések, az ország nagy része ugyanis az észak-anatóliai törésvonal felett fekszik. ◀

Törökországban gyakoriak a földrengések, az ország az észak-anatóliai törésvonal felett fekszik

Fotó: Agerpres

A koalíció Geoană ellen

Cs. P. T., S. M. L.

► Az RMDSZ támogatja Mircea Geoană leváltását a szenátus éléről, de nem tart igényt a felsőház vezetői tisztségére – jelentette ki tegnap lapunknak Markó Béla az RMDSZ szenátusi frakciójának ülése után. „Csak abban értettünk egyet, hogy a szenátus elnöki széke a kormánykoalícióé kell hogy legyen, de nem tárgyalunk külön arról, hogy a Demokrata-Liberális Párt vagy az RMDSZ jelöljön-e Mircea Geoană helyére felsőházi elnököt” – cáfolta az ÚMSZ-nek a szövetségi elnök azokat a sajtóinformációkat, miszerint az RMDSZ magáénak akarja az állam második emberének pozícióját. A politikus úgy véli, sokkal nagyobb az esélye annak, hogy a szenátus elnökét a PD-L jelölhesse majd Geoană tervezett leváltása után – így Markó az esetleges magyar szenátusi elnök személyét illetően sem kívánt találgatásokba bocsátkozni. Verestóy Attila szenátor, a felsőház háznapja lapunknak az ügy kapcsán tegnap szintén úgy nyilatkozott: szerinte a PD-L ragaszkodni fog a szenátusi elnöki tisztséghez, így nem lehet túlzott reményeket fűzni annak megszerzéséhez. Mint elárulta: a sajtóhíresztelés alapja az, hogy a tegnap délelőtti koalíciós ülésen Kelemen Hunor művelődési miniszter tett egy erre vonatkozó megjegyzést, ám nem igényként, hanem lehetőségként.

A PD-L kezdeményezése egyelőre „csak” jogi nehézségekbe ütközik. Mivel 2005-ben az Alkotmánybíróság törölte a házelnök leváltására vonatkozó paszuszokat, a kezdeményezők a

házaszabály 85. cikkelyében találták meg azt a jogi kiskaput, amellyel szerintük elérhető Mircea Geoană elmozdítása. Eszerint a szenátoroknak joguk van arra, hogy különböző javaslataikat a plénum elé terjesszék. A házelnök leváltására vonatkozó demokrata-liberális indítvány múlt csütörtökön jutott el a szenátus házbizottságához, ám napirendre tűzéséről az ellenzéki többségű testületnek még szavaznia kell. „Mi ezt a jogi utat járhatónak tartjuk, ám valóban kérdéses, hogy sikerül-e napirendre tűzni Mircea Geoană leváltását” – mondta tegnap lapunknak Fe-

lete Szabó András. Az RMDSZ szenátusi frakcióvezetője szerint az alkotmány előírja, hogy a házbizottságok tagjai mandátum közben is visszahívhatók. „A szenátus elnöke is a testület tagja” – érvelt a politikus. Fekete szerint az a veszély sem áll fenn, hogy Geoană leváltását az ellenzék utólag megtámadja az Alkotmánybíróságon. „Megtámadni megtámadhatja, de a taláros testület a parlament határozatait nem tárgyalja” – mondta a frakcióvezető.

A Szociáldemokrata Párt (PSD) továbbra is fenntartja, hogy alkotmányellenes a házelnök leváltására irányuló kez-

deményezés. „A PD-L-nek azonban semmi sem drága, ha szövetségei, azaz a függetlenek érdekeiről van szó. Készek akár az RMDSZ jelöltjét is támogatni a házelnöki tisztségbe” – mondta Victor Ponta, a PSD elnöke.

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) vezetője szerint az RMDSZ a PD-L foglya a kormányban. „Nem bíráltam az RMDSZ-t, amikor kormányra lépett a demokrata-liberálisokkal. Attól tartok azonban, hogy a Geoană leváltására irányuló cinkos magatartásuk még ellenük fordulhat” – mondta Crin Antonescu. ◀

Mircea Geoană szenátusi elnök (balra) leváltásával Markó Béla miniszterelnök-helyettes is egyetért

Fotó: Agerpres

Bíróság: marad Kötő mandátuma

Cs. P. T.

► Kötő József képviselő javára döntött a Bukaresti Táblabíróság abban a perben, amelyet Benedek Imre indított a Központi Választási Iroda (BEC) ellen a 2008-as parlamenti választások után – tudtuk meg Máté Andrástól, a honatyai ügyvédjétől. Mint ismert, Benedek egyéni képviselőjelöltként indult a választásokon az RMDSZ színeiben Maros megyében, és azért perelte be a BEC-et, mert az intézmény Kötő Józsefnek, az RMDSZ ázsiai és afrikai román állampolgárok szavazóközében indított képviselőjelöltjének osztotta ki a parlamenti mandátumot. Benedek Imre óvását a Bukaresti Táblabíróság 2008 decemberében részben megalapozottnak találta. A döntés ellen Kötő József a legfelsőbb bíróságon fellebbezett, a testület pedig 2009 februárjában elfogadta a fellebbezést, az ügyet pedig újratárgyalásra visszaküldte a Bukaresti Táblabíróságnak. „Erre is számítottam, hiszen az alapfokú ítélet képtelenség volt” – mondta az ÚMSZ-nek Máté. Az ügyvéd tájékoztatása szerint az ítélet „végleges, de nem visszavonhatóan”, Benedeknek jogában áll fellebbezni. A marosvásárhelyi orvos tegnap az ÚMSZ-től értesült a bírósági döntésről. Lapunknak elmondta, élni fog a fellebbezés lehetőségével. ◀

Traian Băsescu erőlteti az alkotmányreformot

M. Á. Zs.

► Zsúfolt március 15-éje lesz az RMDSZ-nek, ugyanis a szövetség marosvásárhelyi központi ünnepségének napjára szervezte rá Traian Băsescu államfő azt a cotroceni-i konzultációt, amelyen a parlamenti pártokat akarja meggyőzni arról, hogy az elnökválasztással egyszerre megtartott népszavazás értelmében vegyék napirendre az alkotmány módosítását. Az elnöki hivatal „érzékletlensége” éles ellentétben áll a képviselőház ugyancsak tegnapi döntésével, miszerint tekintettel az 1848-as magyar forradalom évfordulás ünnepére, a honatyák „választókerületi munkát végezzék”. Kelemen Hunor RMDSZ-es művelődésügyi miniszter jelezte, a szövetség részt vesz a konzultáción, de nem ért egyet az egykamarás parlament felállításával.

Az államfő meghívására azt követően kerül sor, hogy február végén a két ház összevont állandó bizottságai elutasították az alkotmánymódosító bizottság felállítását. A házbizottságokban jelenleg többségben vannak a szociáldemokrata és liberális képviselők, ezért a koalíciós pártok nem tudják érvényesíteni a plénumban fennálló számbeli

fölényüket. Az ellenzékiek azt nehezményezik, hogy a PD-L által kezdeményezett alkotmánymódosítás kizárólag a képviselők számának csökkentésére és az egykamarás parlament felállítására vonatkozott. A PNL és a PSD nyilvánvalóvá tette, csak abban az esetben hajlandók az alaptörvény módosításáról tárgyalni, ha a többi problémás cikkelyt is átfésülik. Ioan Oltean PD-L-s alelnök kétélyeit fogalmazta meg azzal kapcsolatban, hogy az államfőnek sikerül megváltoztatnia a pártok hozzáállását. „Tudunk arról, hogy az RMDSZ a magyarság arányos képvisletének elvesztése miatt ellenzi az egykamarás parlamentet. Jó hír, hogy a szövetség nem ellenzi vehemensen a reformot, a fenntartások elhárításán pedig dolgozunk kell” – adott belátást a PD-L és az RMDSZ között zajló háttértárgyalásokba Oltean. Relu Fenechiu PNL-alelnök azt sem zárta ki, hogy alakulata el sem megy az államfő által kezdeményezett konzultációra. Vele ellentétben Gabriel Oprea, az egyre izmosabb független képviselő csoportjának szószólója azonnal jelezte, hogy részt vesznek a tárgyaláson, sőt saját alkotmánymódosítási javaslatot készítenek. ◀

EU-biztosból elnöki tanácsos

ÚMSZ

► Az ország céljainak elérésében akar segíkedni új minőségben Leonard Orban új európai biztos, akit tegnap neveztek ki az Elnöki Hivatal európai ügyekért felelős tanácsosának. „Rálátásom van arra, hogy miként születnek a döntések az Európai Bizottságban és más uniós intézményeknél, s úgy gondolom, ezzel a tapasztalattal segíteni tudom Traian Băsescu államfő munkáját Románia képviselőjeként az Európai Tanácsban” – mondta el az EB volt többnyelvűségért felelős biztos. Hozzátette: az ajánlat elfogadásában az is közrejátszott, hogy a Lisszaboni Szerződés értelmében a Tanács konkrét jogalkotói feladatokat is kap, eddig csupán az Unió stratégiai irányvonalaira terjedt ki hatásköre. „Az én projektem nagyon világos: növelnünk kell az ország befolyását a döntéshozatalban. Ugyanakkor vannak olyan szakaszfeladatok is, mint például a schengeni övezet-höz való jövő évi csatlakozás” – fejtette ki az új elnöki tanácsos. A liberális Ludovic Orban testvére 1993 és 2001 között a parlament külügyi kapcsolatokért felelős tanácsadója volt. Mérnöki és közgazdász végzettséggel rendelkezik. 2001 és 2004 között Románia és az EU között zajló tárgyalások vezetőjének szerepét töltötte be. ◀

Pató Béla bácsi világa

Salamon Márton László

„Száznegy éves korában elhunyt Pató Béla egykori híres szatmárnémeti műszerész, ezermester, kérekpár- és írógépjavitó. Pató Béla bácsi a kezdetektől, 1947-től – összesen 63 éven át – a Romániai Magyar Szó, az Előre,

majd 1989 után ismét a Romániai Magyar Szó, öt éve pedig az Új Magyar Szó hűséges olvasója, folyamatos előfizetője volt. Erre az évre is előre megrendelte az Új Magyar Szót, pedig már nagyon legyengült, alig látott olvasni. Hűséges olvasónkat szombaton temették el a Mátyás király utcai temetőben, sok százan hajtottak fejet sírjánál.”

Tegnapi lapszámunkban tájékoztattunk a fenti módon a – tudomásunk szerint – legidősebb olvasónk elvesztéséről, és a szomorú hír bennünket, a szerkesztőség tagjait igencsak megrendítette. Elvesztés, veszteség: ez a szó fejezi ki a legpontosabban azt az érzést, amit Pató Béla bácsi halálhíre keltett bennünk. Hiszen, ha szabad így megközelíteni a dolgot, egy hűséges olvasóval, egy biztos előfizetővel kevesebb a mai időkben, az már önmagában is egy kínzó kis mínusz egy erdélyi magyar szerkesztőség számára, de az eszmei veszteség – az egyszerűen felbecsülhetetlen.

Ilyen veszteségek nap mint nap százával érik az erdélyi magyarságot. Amde ez az élet rendje, a biológia törvényei ellen nem lehet, nem érdemes lázadni. A nagy és nehéz kérdés azonban az, hogy az érkező egységek, az eltávozottak helyébe lépő új generációk képviselői mit adnak a közösségnek. És főleg, hogy mit kérnek tőle, ha egyáltalán kérnek valamit. A közösség és az egyén viszonya ugyanis generációnként különböző, és ha a közösség képviselői – mi újságírók, ti politikusok – nem találjuk, nem találjátok meg azt a hangot, amellyel az új korosztályokhoz szólhatunk-szólhattok, akkor végleg elvesztjük őket a közélet, a mi erdélyi magyar közéletünk számára.

Egy etnikai kisebbségen belül a közösség és az egyén közti kapocs talán szorosabb, mint általában. Ez elvileg reményt adhat arra, hogy nemcsak történelme, hanem jövője is lesz még a magába fordulás, a múltba temetkezés veszélyével küzdő erdélyi magyarságnak. Ami ugyanúgy minőségi, mint mennyiségi probléma, és a jövő évi népszámlálás ad majd választ arra a kérdésre, hogy az egyén-közösség viszony apró kis kudarcrai milyen mértékű lemorzsolódáshoz vezettek az elmúlt tíz évben. És végső soron arra a kérdésre, hogy Pató Béla bácsi világa után milyen erdélyi magyar világ következik.

Román lapszemle

Egy 35 éves besszarábiai süketnéma nő nyolc éve nem kapja meg a román állampolgárságot, mivel nem tudja elnevelni a román himnuszot, ami viszont kötelező feltétele a román állampolgárság elnyerésének. (Adevărul) ► Figyelem, kótyagos polgárok! feliratú táblákat helyeztetett el az utak mentén Pécska polgármestere. A lépést azzal indokolja, hogy a településen elburjánzott bárok miatt megnőtt a részegség és ezzel együtt a közúti balesetek száma is. (Click) ► Évente háromezer, vagyis naponként átlagosan nyolc halálos áldozatot követelnek Romániában a közúti balesetek. Ezek legfőbb oka a figyelmen kívül hagyás, a gyorshajtás, a szabálytalan előzés. A legtöbb baleset Bacău, Buzău, Hunyad, Kovászna, Suceava, Maramaros és Szilágy megyében történik. (Curentul) ► Jelenleg átalakult Románia lakosságának testalkata az utóbbi harminc évben. Az ország lakosságának átlagmagassága, férfiaknál és nőknél egyaránt hat centivel nőtt. A férfiak mellbővsége 7 és 12, a nőké 3-4 centiméterrel nagyobb, mint volt 1980-ban. (Gândul)

Szundító hatóságok – ébredező földrengések

Két rendkívül erős földrengés rázta meg az év első két hónapjában nem csupán Haitit és Chilét, de az egész világ közvéleményét.

Bogdán Tibor

Romániában sokan egyetértenek azzal, hogy a haiti és chilei pusztító erejű földrengéseknek tanulságul kellene szolgálniuk a bukaresti illetékesek számára is, hiszen Románia és a román főváros maga is szeizmikus övezetben helyezkedik el.

Az 1977-esnél is erősebb

A hazai illetékeseket nem rázta meg/fel a tragikus következményekkel járó két nagy erejű földrengés. Közönyük annál is érthetőbb, mivel hazai szeizmológusok már korábban is figyelmeztettek arra, hogy a Vrancea-térségben két szeizmikus zóna van, az egyik nagyobb mélységben, a másik valamivel közelebb a felszínhez. Ezek egymástól függetlenek, és rendszerint felváltva aktivizálódnak. Most az 1802-ben aktivizálódott központban, vagyis nagyobb mélységben következhet be földrengés. Ezek a földrengések kevésbé érintik Bukarestet, inkább Moldova és a Moldovai Köztársaság irányába terjednek, így várhatóan Iași-ban, Bákóban és Chișinăuban okoznak majd jelentősebb károkat.

Az 1802. október 26-i földrengésről tudni, hogy a lökeshullámok igen széles körzetben éreztették hatásukat, Szentpétervártól az égei-tengeri görög szigetekig, Moszkvától Belgrádig. Ekkor omlott le Bukarestben a Szent Miklós templom és a Colțea-

főpolgármestere, Sorin Oprescu egy egyesült államokbeli román szakembert idézve arról beszélt, hogy egy újabb földrengés félmillió halálos áldozattal járhat Bukarestben.

A „modell”: 1802?

Mármureanu szerint a során következő nagy romániai földrengés az 1802-eshez lesz hasonlós. A Vrancea-térségben két szeizmikus zóna van, az egyik nagyobb mélységben, a másik valamivel közelebb a felszínhez. Ezek egymástól függetlenek, és rendszerint felváltva aktivizálódnak. Most az 1802-ben aktivizálódott központban, vagyis nagyobb mélységben következhet be földrengés. Ezek a földrengések kevésbé érintik Bukarestet, inkább Moldova és a Moldovai Köztársaság irányába terjednek, így várhatóan Iași-ban, Bákóban és Chișinăuban okoznak majd jelentősebb károkat.

Az 1802. október 26-i földrengésről tudni, hogy a lökeshullámok igen széles körzetben éreztették hatásukat, Szentpétervártól az égei-tengeri görög szigetekig, Moszkvától Belgrádig. Ekkor omlott le Bukarestben a Szent Miklós templom és a Colțea-

torony. Szentanúk leírása szerint „a föld mélyéből ijesztő dübörgés hangzott fel, a föld sokfelé meghasadt és a mélyből rossz illatú, zöldes színű forró víz tört fel” (mintegy megelőlegezve jelenkori idegenforgalmi miniszterünk elképzelését, miszerint Bukarestet fürdővárossá kellene változtatni).

Veszélyfokozó talajszerkezet

Bukarest különböző negyedeiben a földrengés ereje akár a Richter-skálán mért egy fokos eltérést is mutathat, a talajszerkezettől függően. A szilárdnak mondható sziklaréteg 1500 méteres mélységben található, fölötté négy, agyagos, homokos és

kavicsos, talajvízzel átitatott réteg helyezkedik el. A lökeshullámokat leginkább a Măgurele, a Militari, a Panduri, a Pantelimon és a Balta Albă negyedekben erősíti fel a talajszerkezet, itt egy 7,5 erősségű földrengés akár 8-8,6 fokos erősségüként is érzékelhető. A Metalurgiei, az Unirii, a Berceni és a Magheru övezetében a lökések 0,6-0,9 fokkal csillapodhatnak.

Az 1940-es és az 1977-es erős, majd a többi, közepes, öt-hat fokos földrengés alaposan megviselte a két világháború között, de az ötvenes-hatvanas években emelt épületek tartószerkezetét is. A fővárosban 2636 épület sérült meg 1977-ben. Helyreállítá-
sukért az egymást követő kor-

mányok egyike sem tett szinte semmit. A hatóságok anyagi okokra hivatkoznak, és részben igazuk van, hiszen Bukarestben vizsgálódó dán építészeti szakemberek szerint a megrongálódott épületek megszilárdítása, tizemeletes tömbházzal számolva, épületenként 200-400 ezer euró közötti összegbe kerülne. De nem kevésbé igaz az is, hogy három évtized alatt bőven elő lehetett volna teremteni ezt az összeget, arról nem is beszélve, hogy 20-30 évvel ezelőtt a helyreállítás jóval kevesebbe került volna.

Haitihoz közelebb

Építészeti szempontból Bukarest előregedett városnak számít, épületeinek 35

százaléka több mint hetvenéves.

Fokozza a veszélyt az, hogy divatosak lettek az „üvegépületek”: ezek pedig még a kommunista időszakban épült tömbházaknál is kevésbé bírnanak ki egy erősebb földrengést. Vasbetonszerkezetük igen rugalmas, ami egy adott pontig előnyt jelenthet, de – figyelmeztet Mármureanu – könnyen megtörténhet, hogy az épületek kilengése és a lökeshullámok egybeesnek, végzetesen fölerősítve egymást.

Mivel a földrengések időpontját gyakorlatilag nem lehet előre jelezni, csak kevésbé megnyugtató Mármureanu kijelentése, miszerint a következő tíz évben nem várható nagyobb erejű földrengés Romániában. Komolyabb földrengések az országban 1802-ben, 1838-ban, 1940-ben és 1970-ben voltak, így egy-egy erősebb földrengés között akár száz év is eltelhet – vélekedett, hozzátéve: mindez korántsem azt jelenti, hogy ne kellene haladéktalanul okulnunk Haiti és Chile példájából. Mivel az előző országban a hatóságok nem készültek fel kellőképpen a természeti katasztrófa hatásainak kivédésére vagy enyhítésére, a januári földrengés százerek életét követelte, míg a jóval felkészültebb Chilében a 64-szer erősebb rengés is csak néhány száz halottal járt. A felkészítés szempontjából Románia sajnos Haitihoz áll közelebb. ◀

A román fővárosban 2636 épület sérült meg az 1977. március 4-i földrengésben

Fotó: archív

Irán – a kezelhetetlen fenyegetés

Egyre erőteljesebb kardcsörtető politika köszön vissza Ahmadinezsád iráni elnök nyilatkozataiból. Kétségbe vonja a holokausztot és Izrael létezésének jogát, a titkosszolgálatok művének véli a New York-i iktornyok elleni merényletet. Külső támadástól fél, de elemzők szerint ő maga készül háború kirobbantására.

Gulyay Zoltán

Minden jel arra mutat, hogy a világ egyre kevésbé tud mit kezdeni a Közel-Kelettel és Közép-Ázsiával. Rendelkezésre álló eszközrendszere a szankcióktól a háborúzásig terjed – több-kevesebb (inkább kevesebb) sikerrel. Az iszlám világ erejét sokszor hajlamosak vagyunk a nemzetek karakterével magyarítani („az arab, a perzsa büszke nép”), ideológiai támasza pedig a Koránban keresendő. Túlságosan leegyszerűsítő megoldásként hat, hogy Amerika – terrorcselekményeik vagy terrorra va-

lő hajlamuk okán – egyszerűen „lator államokként” listázza őket. Ahogy ugyanis a mudzsahedek mozgalmát, a tálibokat az Egyesült Államok pénzelte és képezte ki Afganisztán szovjet megszállása idején, a palesztin mozgalmak harcosai Moszkvában, szovjet katonai főiskolákon sajtótitották el a partizán-gerilla hadviselés tudnivalóit.

Vádbeszéd az ENSZ-ben

Az iráni rendszer a sah bukása (1979) óta szállka a – sajtójában sokszor gerendát

sem ismerő – Nyugat szemében. A perzsa nép is azóta érez ki nem oltható gyűlöletet az Egyesült Államok iránt (ennek volt kicsücsösödése az amerikai nagykövetség személyzetének túszul ejtése, és több mint egy évig fogságban tartása 1979-ben Teheránban), és ez a jelenleg figyelhető meg napjainkban is.

Mahmúd Ahmadinezsád immár második elnöki mandátumát töltve egyre ijesztőbb kijelentésekre ragadtatta magát. Tavaly New Yorkban, az ENSZ közgyűlésén elmondott beszéde közben az Európai Unió küldöttségeinek egy része – köztük Magyarország –, továbbá az Egyesült Államok, Argentína, Costa Rica, Uruguay, Új-Zéland és Ausztrália képviselői kivonultak, mert túlságosan rasszistának vélték az elhangzottakat.

Az iráni elnök ugyanis hosszan bírálta a világ jelenlegi állapotát, és bár burkolt szavakkal, de újból elővette a „zsidó összeesküvésről” szóló téziseit. Bár az ENSZ-

ben nem élt szokásos retorikai fordulataival, tagadva még a holokauszt megtörténtét is, de szerinte „immár elfogadhatatlan, hogy fejlett hálózatoknak tulajdoníthatóan a világ nagy részén egy kisebbség uralja a politikát, a gazdaságot és a kultúrát”. Az amerikaiak iraki, illetve afganisztáni beavatkozására utalva közölte: „elfogadhatatlan, hogy csapatokat küldjenek több ezer kilométerre, hogy vért ontsanak, terrort terjesszenek.” Arról nem beszél, hogy az iráni mollák támogatása nélkül sem a palesztin Hamász, sem a libanoni Hezbollah félkatonai-katonai szervezetei nem tudnának létezni.

Hamisítás a 9/11

A teheráni politikus az elmúlt napokban továbbment New Yorkban elmondott beszédénél. Kijelentette, hogy „a cionista megszálló rezsim elveszítette a létezéshez való jogát.” „A zsidó állammal történő szembehe-lyezkedésre az egyetlen le-

hetőséget a palesztin fiatalok és a térség országainak ellenállása nyújthatja” – állította. Ahmadinezsád úgy véli, a legjobb és a legcélszerűbb volna Izraelt eltörölni a Föld színéről.

A következő hangzatos nyilatkozata újfent Amerika ellen fordult: e szerint a 2001. szeptember 11-i merénylet az Egyesült Államok részéről elkövetett „hatalmas hamisítás”, amelyet a titkosszolgálatok szerveztek meg, hogy ürgyvet találjanak az amerikaiak számára a terrorizmus elleni harc meghirdetéséhez és az afganisztáni megszálláshoz.

Az iráni politika tehát változatlanul az országot erő amerikai (nemzetközi, esetleg izraeli) támadástól tart, nemzetközi megfigyelők úgy ítélik meg, hogy Teherán atomfejlesztési tervei és a retorikai fordulatok együttesen mind nagyobb fenyegetettséget jelentenek a térség törékeny állapotára. Irán félelmeit erősítheti a palesztin fegyverszállító meggyilkolása Dubajban,

valamint az a tény is, hogy Tel-Aviv 1982-ben lebombázta az iraki atomlétesítményeket, és hosszú ideje készen áll hasonló akció kivitelezésére Iránban is.

A hiányzó hetven

Csakhogy Teherán is tanult az akkor történetekből. Ezért folytat amolyan „húzd meg, ereszd meg” politikát – legalábbis a szavak szintjén. Ezért tesz újabbnál újabb, viszont elfogadhatatlan javaslatokat atomlétesítményeinek nemzetközi ellenőrzésére, és ezért utasítja vissza a nemzetközösség (ezen belül konkrétan az Oroszország) áthidaló javaslatát a nukleáris fűtőanyag előállítására és szállítására, továbbá ezért folytatja saját maga az urándúsítást. Mára már sikerült a húsz százalékot is elérnie – már „csak” hetven százalék hiányzik az atom-bomba előállításához.

Idő kérdése az egész. Valamint azé, hogy meddig terjed még a világ türelme. ◀

Lap-top

A nap címe. Listák győzelme a PNL-ben – totális háború a PD-L ellen, *Románia liberá.*

Magyarzat. A lapokban a hét elejére „érték be” a kommentárok a liberális párt kongresszusáról. A fenti cím jól érzékelteti a PNL legfontosabb stratégiai célját: minden erejével az alakulat megerősítésére és az ellenzéki harcra összpontosít. Van, aki lekicsinyli vagy éppen elhibázottnak tartja ezt a stratégiát (Mircea Cărtărescu, az amúgy PD-L-párti jeles író egyenesen szedett-vedett, antidemokratis társaságnak tartja a liberálisokat legutóbbi cikkében, az *Evenimentul zilei*-ben – tehát a liberálisokat, a PNL-t, nem a pedálosokat, a PD-L-t!), néhányan a kormányon szeretnék látni a PNL-t. Meglátjuk, mennyire jön be Crin Antonescu markáns, kompromisszumot nem ismerő vezetői stílusa és ellenzéki politizálása. A romániai toszogató, a jellegtelenéget erénnyé emelő politikában mindenestre üde színfolt, ígértesnek tűnő kísérlet.

Nuova Sicilia. Egész oldalas cikket szentel a *Jurnalul național* annak a jelenségnek, amelyet tegnapi vezércikkünkben is szóvá tettünk: vidéki nagyvárosokban a lakosság rokonszenvtüntetéseket szervez a lecsukott korrupt helyi vezetők mellett. Valóban, nem csak Antonie Solomon craiovai polgármester letartóztatása ellen álltak ki hangos tüntetéssel a helyi lakosok, de például Râmnicu Vâlcea polgármestere, Mircea Gutău mellett, sőt – emlékeztetünk a Zsurnáccal együtt – Gigi Becali mellett is annakidején. Általánosabban a helyi maffia, a korrupció támogatásáról van szó a hatóságaiban testet öltő állam ellen. Ez indokolja a cikk címét is: *Románia, egy új Szcília?*

Importált ötlet. Az Arad megyei Pécskán új közlekedési táblák jelentek meg: Figyelem, részeket! A polgármester Németországban látta, és alkotó módon otthon is kitétte néhány út melletti táblára a gépkocsivezetők figyelmeztetésére a négykézlábon járó alakot. Muris.

A nap áhíre. A környezetvédelmi miniszter cáfolta a hiedelmet, miszerint a tragacsprogram keretében anyóst vagy házastársat is be lehet adni.

Minden napra egy mondás

„Zürzavar a világ: vigyázz, magad ne világ légy!” Alexander Giese

Márciusi terefere

A kisebbségi küzdelmekben, bárhol a világon, az érzelmi és értelmi összetevők egyaránt jelentkeznek. Az előbbieket rendszerint történelemre, hagyományokra, jelképekre utalnak, és legfontosabb szerepük a közösség belső önazonosságának a megőrzése, az utóbbiak pedig a külvilággal, azaz egy ország többségével és a nemzetközi jogrendszerrel szeretnék megértetni és elfogadtatni a kisebbségi törekvéseket.

A második feladatkör jóval összetettebb, hiszen a demokratikus társadalmakban olyan érvrendszerket kell megfogalmazni, olyan politikai, jogi és intézményes eszközöket kell megtalálni, amelyekkel azok is ráhangolhatók a kisebbségi kérdésekre, akik mindezeket egyáltalán nem vették figyelembe, vagy ha igen, akkor mereven elutasították. Éppen ezért a külvilágot

célzó kisebbségi küzdelmek elengedhetetlen tartozéka a körültekintő, minél több szempontot figyelembe vevő, helyzetfeltáró és elérhető célokat kitűző gondolkodás, a közbeszéd és a közlésre szánt szövegek pontos és

Székedi Ferenc

félreérthetetlen megfogalmazása, az előnyök és hátrányok, a rövid- és hosszútávú következmények felelősségteljes mérlegelése minden olyan cselekedet előtt, amely érinteti azt a közösséget, amelynek tagjai egyenként is egy adott ország törvényei és gazdasági lehetőségei szerint élnek.

A Székely Nemzeti Tanács (SZNT) szimbolikus és érzelmi célzatú tevékenysége, beleértve a törvényes keretek nélküli népszavaztatásokat is, mindeddig csupán azt a belső közösségi összetartozást próbálta erősíteni, amely nélküle is létezett és amelyre rátapadva tartja fenn magát. A külvilág felé nem tett egyetlen olyan lépést sem, amelynek ne lett volna az eredménye a teljes közömbösség vagy az elutasítás. Mivel az SZNT jogi személyként a romániai közéletben nem létezik, hivatalosan nem fogalmazhat meg semmiféle olyan dokumentumot, amelynek bármilyen következménye lehet. Ezért kénytelen volt néhány RMDSZ-képviselőhöz folyamodni, hogy a Csapó-féle, gyermektegy autonómia-státutum-

Az SZNT-nek be kellene már látnia: szövegeket innen-onnan lehet összeollózni, de szakmai megalapozottság nélkül még egy részélt sem lehet megfogalmazni.

mal kopogjanak a parlament ajtaján, most pedig azt szeretné, ha a bejegyzett pártként működő Magyar Polgári Párt (MPP) kaparná ki számára a gesztenyét, azaz Sepsiszentgyörgyön, március 12-én, a Székelyföldi Önkormányzati Nagygyűlésnek mondott összefüggésben az MPP helyi és megyei tanácsosai fogadnának el olyan határozatokat, amelyek csak első olvasásra hangzanak jól, másodikkra viszont már ugyanazt a jogi dilettantizmust viselik magukon, mint elődök. A magyar nyelv hivatalossá tételére

vonatkozó határozattervezetében például az SZNT (vagy az általa megbízott, ház nélküli házbizottság) azt írja: „Székelyföld önkormányzatai biztosítják mindkét nyelv természetes és hivatalos használatát, elfogadva minden olyan rendszabályt, amelyre szükség van megismerésük érdekében, megte-mertve minden olyan feltételt, amely garantálja teljes egyenlőségüket.” Ez a mondat többek között azt is jelenti, hogy a színmagyar csiki, gyergyói és udvarhelyi községekben, ahol mindeddig mindenki magyarul

beszélt, biztosítani kell a román nyelv „természetes és hivatalos használatát” is, elfogadva minden olyan rendszabályt (azaz büntetésekkel is járó törvényeket), amire szükség van a román nyelv megismerése érdekében.

Hogy nem ezt akarták mondani? Hát persze hogy nem. De ezt írták és CVT vagy a hasonszórúek akár pezsgőt is bonthatnak, hogy végre ezeknek a székelyeknek is megjött az eszük.

Az SZNT-nek be kellene már látnia: szövegeket innen-onnan lehet összeollózni, de szakmai megalapozottság nélkül még egy részélt sem lehet megfogalmazni, nem-hogy hatékony küzdelmet folytatni a területi autonómiaért. Amíg nincsen a legpróbb részletekben, pontosan és félreérthetetlenül, szakértői szinten, de az első és utolsó romániai magyar által is érthetően kidolgozva, hogy térben és időben, a hétköznapi élet gyakorlatában és nem csupán az elvekben mit is jelent ez az autonómia és miként lehet nem más országokbeli, hanem hazai feltételrendszerben eljutni hozzá, addig olyan marad, mint a soron következő sepsiszentgyörgyi fórumfélség: beszélnek róla, de a valóságban nem tudják, hogy mi az.

Zsebpártéknál

Horváth István

Revue de Hongrie

Huszár Vilmos és az ő *Revue de Hongrie*ja érdemes és becses vállalkozásba fogott: *Bibliothèque Hongroise* címen jó francia fordításban teszi közzé jó magyar írók könyveit. A franciák egyelőre nyilván nem túlságosan kíváncsiak arra, hogy mit ír-nak a magyarok, de a jó könyv azért jó könyv, hogy propagan-da sugározzék ki csöndességéből, s nem vérmesség azt hinni, hogy mikor, mint e vállalat első két kötetében, a leglátványosabb s a legpallérozottabb két magyar művész, Katona József és Ambrus Zoltán szólal meg francia nyelven: hangjuk majd csak behat a kényes francia fülekbe is; eleinte tán elvegyülve egy tudattalan általános zsongásban, de egyszer, valamikor, ha nem ma, hát holnap, mégis csak figyelmet keltve, külön észrevételve, magában megbecsültetve s a nemzetnek, melyről életjelet ad, becsületet szerezve.

Még csak egyet. Fölteszem, mert szeretem fölteni, hogy e vállalkozáshoz valami, bármily kevés, köze van a magyar állam-nak is. Ha igen: ez érdemes áldozat; a politizálástól független tisztaságban kikristályosodott magyar művészetnek az idegen-nel való megismertetése a legjobb, legbecsületesebb s legfog-anatosabb magyar politikai propaganda, legvilágosabb s leg-meggyőzőbb tanúságtétel a magyar nemzet élete, joga s elhiva-tása mellett. Nem pedig az idegeneknél megrendelt magasztaló könyvek, melyekről száz lépésről leordít a megfizettség s a magyar állam pénzén a magyar nemzet ellen fordítják a meg-vetést, melyet bérelt tollak és tollak bérlői ellen éreznek szerte a művelt világon.

Ignotus Hugó: Bibliothèque Hongroise, Nyugat, 1910, 5. szám

Csotrogány-program

Tudom: elég bevinni három elaggott gépkocsit a rozsdatemetőbe, szépen és ünnepélyesen elbúcsúztatni, esetleg pappal, vagy kommunista temetéssel – iz-lés szerint, hiszen ma már a végtisztesség is a de-mokrácia hatálya alá esik –, és máris miénk akár egy fél új. Akár 20–25 százalékban is megkaphatjuk cse-reautónk ellenértékét. Ez az akár aggaszt, a reklá-mok az akaratlagossággal csábítják a hiszékenyeb-bet, mert a szó csak afféle ingerkeltő, amit a bujább-ja meg sem hall, őt a bementott csali-összegek bővö-lik meg. De hát ez a hirdetések lényege, s ahogy ebben az országban annyi gamatyság és átverés áldo-zataként felsőhajt az állam alázatos polgára: Ce să facem, asta-i situația. (Ami nyelvünkön annyit tesz: „mit tegyünk, ez van”, s mi még hozzá is tesszük: „ezt köll szeretni”).

Nos ha már a három tragacsot bevonszoltuk, fogad-tunk egy darus kocsit, kosárban szerre behoztuk mind az alkatrészeket az anyósüléstől a díztárcsáig, akkor besétálunk a pénztárba, és azonnal felvehetjük – vigyázzunk a mozdulat tökéletes koreográfiájára (elegancia és világfiaság) – akár három Chevrolet getreál-matchbox árát. Ja persze airbaggel. Hogy le-gyen hova befűjjük az orrunkat és az elégedettsé-günket.

Persze, megint azok jártak jól, akiknek volt már há-rom igazi ócskájuk, akik a szocializmusban kibírták, amíg a takarékpénztáron keresztül befizették, kibőj-tölték, elhozták Pitestről a kocsit, azok, akik ’90-ben kiutaztak Nyugatra vagy az oroszpiacra, és elkötö-ték az első oridzs cséplőgépet, és akik végül szerez-tek egy igazán lopott környezethavert. Hónapok óta viszik ám, és kigördülnek a jóval köbméretebb ko-csival, amire előbb vagy utóbb kivetik majd a luxus-adót – és akkor vissza léssen siratva az a régi slemil. Mégis felderült az arcom, mert olvasom, hogy a kor-mány tervezi, beszáll az ablakcserébe. (Erről az jut eszembe, mennyire irigyeltem pesti barátainkat a ’80-as években, kiknek útleveleiben öt ablak is volt a kiuta-zásokhoz, mi pedig hatósági kisablakok előtt tipród-tunk, ha kétévente el akartunk jutni a tantikhoz vagy a pampákra. Persze akkor is voltak, akik a kisablakot felcserélték kiskapukra.)

Ábrándozom: én is kicserélném végre a bűzös szeméttá-rólóra néző régi ablakaimat Földközi- vagy Ka-rib-tengerre nyíló zárszerkezetre. Prímán szigetelő termopányosra. Hogy távolságot tarthassak a korrupt és helyi közélettel.

De a sógorom vészfékez: vigyázzunk, hátrébb az ablakokkal, hiszen vajon az-zal, hogy a cserét egy rommagyar mi-niszter javasolja, nem valósítjuk-e meg a szeparatizmus megbocsátha-tatlan bűnét?

Sebestyén Mihály

Nem kilométerre fizetünk

Simion Crețu középrégiós vezető szerint akkor szabad átrajzolni a régiókat, ha több pénz hívható le

Nem hatékony az adminisztráció Romániában – erről beszélt az ÚMSZ-nek Simion Crețu, a gyulafehérvári középrégiós ügynökség igazgatója. Ebbe a régióba tartozik Brassó, Hargita, Kovászna, Maros, Szeben és Fehér megye is. Szerinte alaposan meg kell vizsgálni, hogy indokolt-e a régiók átrajzolása, a távoli székely megyék leválasztása.

Támás András

► **Mi a véleménye a régiók átrajzolásáról szóló tervezetről? Helyénvalónak tartja-e, hogy jelenleg olyan távoli megyék, mint például Kovászna és Brassó megye is Gyulafehérvárhoz tartoznak?**

– A régiók átrajzolása nagy horderejű politikai kérdés, amit meggyőződésem szerint alapos dokumentációnak és tanácskozásnak kell megelőznie. A 2007 és 2013 közötti időszakban tevékenységünket egyelőre a meglévő országos terv alapján folytatjuk.

► **A távolabb eső székely megyék milyen mértékben jutnak finanszírozáshoz a központon keresztül?**

– Mi nem állítunk sorrendet a megyék között, minket nem a távolság érdekel, az európai pénzek lehívása nem a kilométerek függvénye.

► **Lát-e olyan indokot, ami miatt ésszerűnek tartaná néhány megye leválasztását Gyulafehérvárról?**

– A területátrajzolás kapcsolatos fontos tudni, hogy a régiók nem önálló közigazgatási egységek, a régiós fejlesztési hatóságok közhasznú és nem kor-

mányszervek, amelyek célja például az egyes megyék közötti különbségek csökkentése. Sajnos Romániában, mint bármely volt kommunista államban a szervezési kultúra, illetve a különböző adminisztrációs szintek közötti együttműködés nem hatékony. A régiós elosztás megváltoztatását az adminisztrációs tevékenységek hatásfokának javítása, illetve az európai finanszírozás növelése indokolhatná egyedül.

► **Mi a különbség az ország fejlesztési régiói között?**

– A nagyjából azonos számú megyét magában foglaló régiókat természeti adottságaik, a Nyugathoz való közelségük (a keleti fekvésű megyék elmaradottabb rendszerint), örököltek kultúrájuk különbözteti meg egymástól. A Középrégió etnikailag a legsokszínűbb, és viszonylag jól kiegyensúlyozott egység. A Regionális Operatív Program (REGIO) összegeinek

a leosztása a régiók fejlettségi szintjének függvényében történik. Gazdasági szempontból három fejlettebb és három szegényebb megyénk van.

► **Mire kell odafigyelni az uniós pénzek megszerzésében?**

– Érdemes kétszer is ellenőrizni a dokumentációt, sok a hibásan leadott pályázat.

megváltoztatott formanyomtatványok. A legnagyobb problémát azonban az önrész finanszírozása jelenti, az önkormányzati költségvetések korlátozottak, nem minden esetben fedezik a szükséges összeget.

► **Jól tudjuk, hogy a turisztikai források 2014-ig kimerültek. Lehet-e erre a célra pályázni még a Középrégióban?**

– A hat megyében található az ország vidéki panzióinak hatvan százaléka, és második helyen állnak a turistaforgalom szempontjából. A turizmus a Középrégió gazdasági motorja, számítottunk tehát arra, hogy ezen a területen nagy lesz a tolongás. A természeti adottságokat kihasználó turisztikai infrastruktúra fejlesztésére szóló pályázatok esetében, amelyek fedőneve az 5.2-es tengely, eddig hatvan százalékkal haladtuk meg a büdzsét (huszonötmillió euró állt rendelkezésünkre), de a helyzet hasonló az egész országban.

Gyakori mulasztás a le nem pecsételt, alá nem írt anyag, a meg nem számozott oldalak, hiányos fejezetek, a

Mire igényelhető EU-s pénz?

- Szociális infrastruktúra korszerűsítésére és fejlesztésére.
- A régiós, illetve helyi fejlesztést elősegítő kereskedelem fellendítésére.
- A szennyezett ipari övezetek semlegesítésére, illetve újabb tevékenységre történő előkészítésére.
- A kisvállalatok, a turisztikai infrastruktúra fejlesztésére.

A Középrégióról számokban*

Benyújtott pályázatok:	619 darab
Igényelt összeg:	801 millió euró
Lehívható összeg:	483 millió euró
Szerződés-kötésig jutott projektek:	101 darab
Lehívott összeg:	141 millió euró
Szerződés-kötés előtt álló projektek:	19 darab
Tartaléklistán álló tervek:	77 darab
Elutasított igények:	229 darab

* vissza nem térítendő támogatásokra vonatkozóan a REGIO 2007–2013 strukturális alapokból

Röviden

Csökkenő bérek

Csaknem három százalékkal csökkent az átlagos bruttó bér januárban decemberhez képest, amely az év első hónapjában 1967 lej volt – közölte a Statisztikai Hivatal. Ez az összeg hét százalékkal volt magasabb az előző év januárjához képest. A nettó átlagbér 2010 elején 1426 lején állt meg.

Több munkanélküli

Az elmúlt hét év legmagasabb szintjére, 8,3 százalékra nőtt a munkanélküliség februárban az előző havi 8,1 százalékról – közölte a munkaerő-elosztó hivatal (ANOFM). Legutóbb 2003-ban jegyezték ennél magasabb munkanélküliséget, akkor az állástalanok aránya elérte a 8,6 százalékot.

Esély esélyteleneknek

Jóváhagyták a mikrohitel- zést segítő európai uniós pénzügyi eszköz létrehozásáról szóló jogszabályt az uniós gazdaságok miniszterei Brüsszelben tegnap – írta az MTI. Az EU ettől az évtől százmillió eurót biztosít a hátrányos helyzetű emberek, munkanélküliek vállalkozásalapítására.

Bechtel: kerülő utakon?

Ismét kollektív elbocsátással fenyegetőzik az erdélyi autópályát építő Bechtel. Emil Boc miniszterelnök miután tegnap tárgyalta a céggel azt nyilatkozta, h az alkalmazottak háromnegyede „megmenekül”.

Sz. Zs.

► Több mint ezerkilencszáz alkalmazottjától válna meg áprilistól a Bechtel cég, mely a felmondási dokumentumokat tegnap el is küldte a Kolozs megyei munkaügyi hivatalnak (AJOFM-Cluj) – közölte a Mediafax. A hírt megerősítve Daniel Don munkaügyi igazgató rámutatott, hogy az elbocsátás törvényes eljárását nem tartották tiszteletben. „Ezt a tényt közölni fogjuk a vállalattal. Törvényteleneséget követtek el azzal, hogy előzőleg nem egyeztettek a szakszervezetekkel” – fogalmazott Don, aki ugyanakkor reméli, hogy az intézkedéssel a Bechtel csupán nyomást kíván gyakorolni a román államra, hogy megsürgesse hátralékainak törlesztését.

„Szerintem tovább folytatódhatnak a munkálatok, a beharangozott eljárások csak gyorsítani szeretnék a pénzvisszafizetésének folyamatát.

A felmondási listán fontos szakszervezeti vezetők is szerepelnek, akikről nem feltételezem, hogy valóban távozni szeretnének” – tette hozzá az AJOFM Kolozs megyei vezetője. Ha mégis komolyak lennének az autópályá-építő kollektív elbocsátási szándékai, a munkaügyi hivatal minden törvényes lépést megtesz azért, hogy a Munkatörvénykönyvnek érvényt szerezzen. Úgy tűnik, Donnak igaza lett, Emil Boc miniszterelnök, miután tegnap délután a Victoria palotában folytatott tárgyalást a Bechtel vezetésével, azt nyilatkozta: a kormány és a vállalat aláír egy megállapodást áprilisban a munkálatok folytatásáról az erdélyi autópályán, s egyben rendezti az amerikai építő felé az adósságai következő részletét. Eszerint 2010-ben a sztrádából újabb húsz kilométer épül meg, s a cég megtartja az alkalmazottai háromnegyedét. Mint korábban beszámoltunk róla, egy

Emil Boc garantálta a fizetést

hónappal ezelőtt az amerikai óriáscég kilátásba helyezte, hogy összes alkalmazottjának felmond, mivel az Országos Út- és Autópályá-ügynökség (CNADNR) nem rótta le a céggel szembeni 214 millió eurós tartozását, azaz az erdélyi autópályán végzett munkálatok költségeit. A Cartel Alfa szakszervezet többek között útlezárásokkal fenyegetőzött, bár a feleknek később mégis sikerült megállapodniuk az építkezés folytatásáról a Torda– Aranyosgyéres útvonalon. Előnyt élvez továbbá az idei év folyamán az autópályá Gyalu–Bánfihunyad közötti szakasza. ◀

Lefékezi Japánt a Toyota?

Gy. Z.

► A japán udvariasság szigorú szabályai szerint, de alaposan rápirított Hatojama Jukio kormányfő Toyoda Akióra, a Toyota autókonzern vezérére – a cégalapító unokájára – gyártmányaik világméretű botrányt keltő műszakihibasorozata miatt. A földkerekség országaiból összesen 8,5 millió járművet kellett visszahívniuk a fékrendszer időleges kiesése miatt; az Egyesült Államokban a jelenség ötvenkét halálos áldozatot is követelt. Ráadásul a javítás után többen is arra panaszkodtak, hogy kocsijuk gázadás nélkül is hajlamos gyorsulni, tehát újabb hibajelenség lépett fel.

Toyoda Akio a közel múltban nyilvánosan kért bocsánatot a visszahívási kényszer miatt hazájától, valamint az Egyesült Államoktól és Kínától, a japán kormányfő azonban most azt tanácsolta neki, hogy személyesen is látogasson el, és kövesse meg a két országot. A konzernvezető korábban vonakodott attól, hogy az amerikai Kongresszus különbizottsága előtt magyarázza meg bizonyítványát.

Hatojama és kormánya attól tart, hogy a Toyota-

botrány az egész japán gazdaságot veszélyezteti. A világ legnagyobb autógyártója egyúttal a szigetország csúcstechnológiáját is hivatott képviselni, a több millió hibás jármű azonban arculatvesztéssel is jár. A februári adatok szerint Amerikában kilenc százalékkal esett vissza a Toyota forgalma, miközben a nagy vetélytársaké, a General Motorsé és a Fordé nőtt. Ha a folyamat tovább tart, Japán életveszélyes sebeket kaphat legnagyobb küpiacán, az Egyesült Államokban.

Bár Amerikában évtizedek óta küzdenek a japán „invázió” ellen, a földrésnyi ország autópára máig nem képes hatékonyan gyártani a Toyota és társai által kínált üzemanyag-takarékos hajtóműveket. Elemzők szerint ebből az is következhet, hogy amennyiben az Egyesült Államokban megnövekszik a benzin- és dízel-fogyasztás, az bizonyos idő elteltével negatív hatással lehet a kőolaj piaci árára is. Ráadásul a hibasorozat miatt az is elképzelhető, hogy a japán autógyár nem tudja kihozni az idénre tervezett, minden eddiginél környezetbarátabb új modelljeit, ami újabb csapást mérhet az éghajlat védelmére. ◀

Sztrájkhullám márciusban

Totka László

► Nem nyugodnak bele a szakszervezetek az idén kilátásba helyezett elbocsátásokba, sem az egységes nyugdíjtörvény illetve az egységes bértábla előírásaiba.

Késnek a bérek

Nagyváradon már ma utcára vonulnak a tanárok: a megyei pedagógus-szakszervezet képviselői három ezer tüntetőt várnak a prefektúra elé, hogy tiltakozzanak a tavalyi tizenharmadik fizetés elmaradása és a béremelés elhalasztása ellen. A Bihar megyeiek elégedetlenségét fokozza, hogy még mindig késik néhány iskolában a februári bérek kifizetése. Tóth Mária, az Ady Endre Líceum igazgatója lapunk kérdésére elmondta, több pedagógus is csatlakozik a tiltakozáshoz az iskolából, de alapvetően nem értenek egyet a megmozdulás mikéntjével. „Szomorú, hogy ide jutottunk – fogalmazott az intézményvezető – de méltatlannak tartom, hogy táblákkal az utcára vonulva követeljük a jogos bért, miközben az iskolában leáll a tanítás.”

Ugyancsak fizetési gondokkal küzd Szatmár me-

gye, itt a pedagógusok béralapjának csupán 46 százalékkal rendelkeznek márciusban – jelentette be a múlt héten Ilyés Gyula polgármester, a kifizetést csak a következő negyedévi források felhasználásával tudják most teljesíteni.

Az Országos Tanügyi Szakszervezet (FEN) a sű-

másait ettől a tárgyalástól teszik függővé.

Mozgósítják az országot

Az Alfa Kartell szakszervezeti szövetség már tegnap döntött a tervezett tüntetéseket menetrendjéről. Holnap Temes megyében, március

alatt – sikerül egyeztetni az érintett megyék parlamenti képviselőivel a nyugdíjtörvényről és az egységes bértörvényről. A tiltakozássorozat mértékéről Hossu annyit árult el, a vidéki városokban ezres részvételre számítanak, de ha a nyugdíjtörvény tárgyalása a parlament elé kerül, akkor az

szervezeti vezető. Bogdan Hossu nyílt levélben közvetlenül Emil Boc miniszterelnökhöz fordul a követelésekkel kapcsolatban, mert úgy véli, hogy a pénzügyminisztérium stratégiája a korrupciót és az adócsalást bátorítja.

Állástalanokon spórolnak

Az Alfa Kartell a vasúti leépítések kapcsán is hallotta a hangját. Tegnap négyezer CFR alkalmazott vált munkanélkülivé, áprilisig további hatezer munkavállalót küldenek el a vasúttársaságtól. A szakszervezet nem csak az elbocsátás mértékét sérelmezi, de törvényellenesnek tartja, hogy a Munkaügyi Minisztérium 24-ről 15 hónapra csökkentette az elbocsátottak számára folyósított bérpótlék kifizetését. Az Alfa Kartell szerint ez az intézkedés diszkriminatív és sérti a munkavállalói alapjogokat. Iulian Mantescu, a mozdonyvezetők szakszervezetének elnöke arra figyelmeztette a kormányt, hogy nemzetközi bíróshoz fordulnak a bérpótlék kifizetéséért, mert félti, hogy a hazai döntéshozói fórumokon figyelmen kívül hagynák az elbocsátottak jogait. ◀

Az egységes bértörvény és a nyugdíjtörvény ellen tiltakoznak az Alfa Kartell tagjai

Fotó: NewsIn

lyosbodó problémák miatt országos akciót szervez, de ennek pontos menetrendjéről még egyeztetnek az érdekvédők. A szakszervezet vezetői a napokban egyeztetnek az oktatási minisztérium képviselőivel is, a tiltakozássorozat további álló-

11-én Szatmár, Dolj, Dâmbovița és Botoșani megyében tartanak sztrájkörrel a prefektúra előtt; március 12-én Vrancea csatlakozik. Bogdan Hossu, az Alfa Kartell elnöke úgy véli, a következő három napban – a tüntetések ideje

Alfa Kartell több mint tízezer tiltakozót mozgósít a fővárosba. Ha mégsem sikerül kompromisszumos álláspontra kialakítani a nyugdíjtörvénnyel kapcsolatban, akkor májusban országos sztrájk veheti kezdetét – figyelmeztetett a szak-

Az EKE gondnoksága alá került a Túr völgye

Sike Lajos

► Kiemelkedően magas pontszámot ért el az Erdélyi Kárpát Egyesület szatmári fiókjá a környezetvédelmi minisztérium által kiírt pályázaton, így – számos állami intézményt maga mögött hagyva – ez a civilszervezet kapott jogot huszonegyezer hektár természetvédelmi terület gondnokságára. Márk János, a helyi szervezet vezetője lapunknak elmondta, hogy biológusokból, térképészekből, tájvédelmi szakemberekből álló csapat a Túr völgyének alsó és középső szakaszáról gondoskodik, továbbá figyelmet fordít a muzsalyi és sárközi erdők, legelők, füves térségek, mocsarak élővilágára. Az érintett régió kiemelt védelmet élvez, mert több olyan ritka faj él itt – például a leánykancér néven ismert halfaj – amely Romániában sehol máshol nem található meg. Az ártéri erdőben fészkel a fekete gólya, a békászó sas is – számol be a rendkívüli faunáról a szakember –, aki szerint a vidék növénytanilag szempontból is rendkívüli, éppen ezért szükség van a fokozott odafigyelésre és az állandó felügyeletre. Az EKE szigorú tájvédelmi szabályokat léptetett életbe a térségben: ellenőrzi a fo-

lyogazdálkodást, mindent megtesz a felelőtlen erdőirtás és az ősgyepék feltörése ellen.

Sajnos a tapasztalat azt mutatja, hogy nem csak magánszemélyek, de állami intézmények is gyakran szegik meg a környezetvédelmi szabályokat. Éppen ezért az EKE radikálisan lépett fel a káros jelenségek ellen, és nem habozott feljelenteni a megyei Mezőgazdasági Igazgatóságot, amikor emez Kakák falu határában lecsapoltatott egy sajátos élővilággal rendelkező, ötven hektáros vizes-gyepes területet. Perre mentek a területileg illetékes erdészetel is, amikor az szakszerűtlenül irtani kezdett egy ártéri erdőt. Az elkötelezett fel lépés most kezd beérni, a szervezet mögött igazi civil összefogás van, egyre többen ismerik a környezetvédelmi minisztérium által is elismert szervezetet. Márk János arról számolt be az ÚMSZ-nek, hogy a természetvédelmi egyesület állandó vendég az iskolákban, folyamatosan építi kapcsolatait a helyi lakosokkal. Nyugati tapasztalatok is azt mutatják, hogy a lakossággal való együttműködés nélkül nincs igazán eredményes természetvédelem” – figyelmeztet az elkötelezett természetvédő. ◀

A „távtanácsos” sikerreceptje

Interjú dr. Kelemen András kézdivásárhelyi kórházigazgatóval

A minőségi ellátás biztosítja a kórházak fenntarthatóságát és fejlesztését – vallja a nemrég tiszteletbeli miniszteri tanácsossá kinevezett szakember, aki szerint az egészségügy átalakítása is lehet sikeres, ha megfelelő stratégia alapján történik.

Kovács Zsolt

► **Tiszteletbeli miniszteri tanácsosnak nevezte ki az egészségügyi miniszter, ami azt jelenti, hogy nem költözik Bukarestbe. Mit és hogyan csinál egy „táv-tanácsos”?**

– Ez azt jelenti, hogy dolgozni kell, csak nem kapok érte fizetést. Főként a járóbeteg-ellátó szakrendelő ügyében segítem Cseke Attila miniszter munkáját. Tanácsadóinak javarésze nagy kórházi központokból származik, ezért szükség van olyan emberre is, aki ismeri a kisebb kórházak problémáit.

► **Mint kis és alultámogatott kórház sikeres igazgatója hogyan látja az egészségügyi reformot?**

– A kézdivásárhelyi kórház azért különleges, mert mi kapjuk országos viszonylatban a legkevesebb pénzt a meggyógyított betegek után,

sok községi kórház nagyobb hozzájárulást kap, mint mi. Ennek az egyenlőtlenségnek az az oka, hogy 2004-ben, amikor bevezették az új finanszírozási rendszert, megnézték, hogy a kórház mennyi pénzből élt addig. Aki kis összeget költött, továbbra is keveset kapott, aki pedig szórta a pénzt, annak nagyobb tarifát állapítottak meg. Pedig mindenhol ugyanannyi cérna kell egy vakbélműtéthez.

► **Mi a megoldás?**

– Az egyik legfontosabb intézkedése a reformnak, hogy eltörlik a kórházak finanszírozásának aránytalanságait. A másik fontos lépés az ágyak számának csökkentése, így a decentralizációval nem terhelik túl az önkormányzatokat. Emellett fontos az is, hogy a miniszter igyekszik a helyszínre utazni, személyesen meggyőződni, mi történik a kórházakban. Bukarestből

Fotó: Székely Hirmondó

Kelemen András kórházigazgató Cseke Attila új „táv-tanácsadója”

több mint négyszáz kórházat nem lehet összetartani, és átlátni. Ha átvesszük az önkormányzatok a kórházak felügyeletét, akkor biztos vagyok benne, hogy jobban tudják majd követni a menedzsment hatékonyságát.

► **Mitől vált a kézdivásárhelyi kórház mintaintézménnyé?**

– Egyik „titkunk” az, hogy sikerült a helyi közösség együttműködési készségével élni, hasznosítani a közösségi energiát. Igazán jelentős az a segítség, amit a helyiektől kaptunk az utóbbi öt évben, több mint hétszáz ezer eurót ruháztak be helyi cégek és magánszemélyek. A másik „titok”, hogy volt egy jó stratégiánk.

Röviden

Matematikaverseny Szatmárnémetiben

Nemzetközi matematikaversenyre kerül sor Szatmárnémetiben, március 19. és 22. között. A majdnem két évtizedes múltú visszatekintő verseny korábbi helyszíne többek között Révkomárom, Vác, Ungvár, Szeged és Zenta városa is volt. Most a szatmári Kölcsey Ferenc Líceum, a Hám János Katolikus Iskolaközpont és a Református Líceum látja vendégül az ide érkező háromszáz diákot és tanárt. A középiskolás vetélkedő kötelező programján kívül a résztvevők ellátogathatnak Nagybanára és Koltóra is.

Indul az e-learning

A távoktatás lehetőségeiről, az úgynevezett e-learningről tárgyalt Gyergyószentmiklóson Moldován József, a Kommunikáció és Információs Társadalom Minisztériumának államtitkára a Babeş-Bolyai Tudományegyetem kirendeltségének vezetőjével, Dombay Istvánnal. Az államtitkár egy olyan minisztériumi keretek között induló pályázati lehetőséget ismertetett, amelyet az EU finanszíroz. Moldován szerint stratégiai fontosságú a magyar nyelvű felsőoktatás kommunikációs- és informatikai rendszereinek fejlesztése.

Röviden

A kevesebb több alapon

Leállítaná néhány olyan műemlék felújítását a művelődési és örökségvédelmi miniszter, amelyek munkálatai kellőképpen előrehaladtak. Az így felszabadult összegeket elmaradottabb felújítási munkálatokra szánhatják, nyilatkozta Kelemen Hunor a *Mediafax*-nak. A kulturális miniszter hangsúlyozta: a tárca alacsony költségvetése ellenére ezzel a malőrrel tudnának eredményeket elérni. A kulturális miniszter ezzel kapcsolatosan azt is elmondta, országosan a restaurálási programban ebben az évben 280 munkatelep vesz részt, amelyek költségeinek fedezésére csupán 64 millió lej áll rendelkezésre. Ez az összeg tízszer, tizenötször kevesebb, mint amennyire valójában szükség lenne.

Ballada Pirandello helyett

A Hej páva, hej páva című népballadát mutatja be a Nagyváradi Állami Színház Szigligeti Társulatának néhány színésze Gajai Ágnes, Csepei Róbert, Bartalis Bontond és Szabó Lóránt március 20-án, szombaton. Az előbemutató március 10-én, szerdán lesz 20 órától. A balladát az évad elején beharangozott *Hat szereplő szerzőt keres* című darab helyett tűzte műsorára a társulat. A Pirandello-darab bemutatója szervezési, egyeztetési és részben anyagi okok miatt elmarad a 2009/2010-es évadban.

Újra közszemlén a torinói lepel

Április tizedikétől május 23-ig ismét látható lesz az olaszországi Torinóban az a lepel, amelyre a legenda szerint a keresztfáról leemelt Krisztus tetemét helyezték. A mitikus vászondarabot 2000-ben láthatta utoljára a nagyközönség, ezt követően restaurálták. Most bárki a közelébe juthat, de előtte interneten kell bejelentkeznie a szervezőknél. A rendkívüli eseményre kétféle zárandókot várnak, olaszokat és külföldieket egyaránt, május 2-án pedig maga XVI. Benedek pápa jelentette be érkezését.

A kommunikációról a Korunkban

A *Korunk* 2010/3-as számában olyan kérdésekre válaszolnak történészek, kommunikációs és médiaszakemberek, mint hogyan és mikortól vált a „kommunikáció” és szócsaládja társadalmaink divatszavává. A kolozsvári folyóirat márciusi lapszámában arra is próbálnak választ keresni, hogy milyen irányba tart a kommunikációs jelenségek kutatása, milyen eszköztára van/volt a kommunikációs tartalmak közvetítésének.

Tavasza a kincsesben

Másodszor lesz népzene- és néptáncfesztivál Kolozsváron

Sipos M. Zoltán

A népzene és a néptánc segítségével próbálják Kolozsvárra bűvölni a tavaszt a ma kezdődő és 13-ig tartó Kolozsvári Tavasz fesztivállal. A rendezvény, amelyet első alkalommal 2008 márciusában szerveztek meg, a kolozsvári magyar néptáncgyűttesek és az azokat támogató civil szervezetek összefogásának köszönhetően jött létre.

„Ezelőtt két évvel a Tavasz Fesztivál ötlete egy véletlennek köszönhetően pattant ki a szervezők fejéből. Két kisebb népzenei és néptánc program került minden korábbi egyeztetés nélkül egy héten belül megszervezésre. Akkor úgy gondoltuk, ha már így alakult, miért ne töltenék ki különböző programokkal a két rendezvény közötti időt” – nyilatkozta lapunknak Pillich Balázs. A Szarkaláb Táncgyűttes vezetője az első fesztiválra emlékezve elmondta, a visszajelzések és kiértékelések alapján nem volt meddő ötlet, a résztvevők nagyon jól érezték magukat, és mindenki azt kérdezte tőlük, hogy mikor lesz ennek a rendezvénysorozat-

Táncal bűvölik a tavaszt Kolozsváron. A néptáncfalóközök közösségformáló erővel bírnak

Fotó: archív

nak folytatása. „A népi kultúra, a hagyományok ápolása egyre fontosabbá válik Erdélyben is: egész egyszerűen remek közösségformáló ereje van ennek a tevékenységnek, és örömmel látom, hogy a fiatal generáció ezt átérzi, és örömmel vesz részt minden ilyen jellegű rendezvényen” – hangsúlyozta Pillich. Az idei fesztivált a szervezők nagyobb méretűre tervezték, mint a két évvel ezelőtti spontán módon létrejött hasonló rendezvény volt.

Amint a programból is értesültünk, több helyszínen fognak zajlani az események: a Heltai Alapítvány székházában, a Transzit házban illetve a gyalui kultúrthozban, ahol március 12-én, pénteken lesz az ifjúsági néptánc csoportok találkozója. Fontos megemléteni, hogy az idei fesztivál a különböző Kolozs megyei és kolozsvári néptánc csoportok összefogásával jöhetett létre: szinte minden csoport jelezte részvételi szándékát. A szervezők az igé-

nyes zene, a fergeteges hajnalig tartó bál mellett különféle rendezvényekkel várják az érdeklődőket. Így március 10-én, szerdán tartják az „Álmom szárnyán honvéd voltam” gyermekrajzverseny díjazását a Heltai Alapítvány székházában.

De csütörtökön ugyanitt találkozhat a nagyerdemű Vadas Zsuzsával, a *Nők Lapja* újságírójával egy családi könyvbemutató és író-olvasó találkozó keretében. A szervezők minden érdeklődőt szeretettel várnak. ◀

Méliusz József centenáriuma

Fleischer Hilda

Méliusz József temesvári születésű író, költőre és műfordítóra, illetve születésének centenáriuma emlékezett tegnap Bukarestben a Magyar Kulturális Intézet (MKI), egynapos konferenciával idézve fel az író életútját, pályáját, valamint a börtönben töltött tragikus éveit. Pályatársai, Pomogáts Béla budapesti, Geo Șerban bukaresti irodalomtörténészek, Egyed Péter kolozsvári egyetemi professzor, a Méliuszsal való közös beszélgetéseiket, családi ebédjeiket felidézve mutatták be az egybegyűtteknek a huszadik század romániai magyar közéletének egyik legjelentősebb figuráját. „A megemlékezést azért tartottuk fontosnak, hogy egyrészt felidézük az ő személyét és alkotásait, másrészt pedig szem előtt tartottuk, hogy méltatlanul bár, de Méliusz kissé elfeledett író. Célunk, hogy művei a köztudatban, és főleg a fiatalok körében újra megtalálják helyüket” – mondta el lapunknak Bretter E. Zoltán, az MKI igazgatója.

Pomogáts Béla szerint, Méliusz a huszadik század letragikusabb jelensége. „Egy olyan személy volt, aki elkötelezte magát egy politikai ideológia, egy párt mel-

lett, amelynek aztán az áldozata is lett. A harmincas években jelentős közéleti szerepet betöltő értelmiségiek jóakarattal kötelezték el magukat a párt mellett, arra vállalkozva, hogy a társadalmi, szociális helyzetet gyökeresen változtatnak majd. Magyarországon az ébredés pillanatai 1953-ban kezdődtek, de Romániában nyilván ez nehezebb volt: Méliusz útja 1946-ban tört meg, amikor a kolozsvári Állami Magyar Színház rendezői székéből két szekuritátés börtönbe hurcolta” – emlékezett a magyarországi irodalomtörténész író-társára, barátjára. ◀

Ilja próféta – újratöltve

Az Ilja próféta eredeti bemutatója 2001-ben volt

Fotó: Barabás Zsolt

Kovács Zsolt

A csoda után az *Ilja próféta* című előadását is felújította a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház társulata, ennek bemutatójára várják ma este 19 órakor a nézőket a színház Kamaratermébe. „A társulat arra törekszik, hogy minél tovább életben tartsa a meghatározó jelentőségű produkciókat, másrészt pedig arra, hogy tetten érje az elmúlt évek alatt bekövetkezett társadalmi, művészeti és alkotói változást. „A társulat arra törekszik, hogy minél tovább életben tartsa a meghatározó jelentőségű produkciókat, másrészt pedig arra, hogy tetten érje az elmúlt évek alatt bekövetkezett társadalmi, művészeti és alkotói változást” – mondta el lapunknak Nagy B. Sándor a társulat irodalmi titkára.

A sepsiszentgyörgyi színház igazgató-rendezője által

rendezett *Ilja próféta* eredeti bemutatója 2001 decemberében volt. Bocsárdi László a felújított előadás kapcsán elmondta: a darab eszmévilága nem változott, viszont ez az előadás szikárabb, kegyetlenebb lesz, mint az eredeti változat. A felújítás lehetőség arra, hogy a fontos előadások hosszabb ideig életben maradjanak, hiszen egy-két év alatt „elfogy a közönség”, de hét-nyolc év alatt egy új generáció nő fel, és nézheti meg a darabot – mondta a rendező, aki szerint az Ilja próféta mindannyiunk kegyetlenkedéséről, az önzéseinkről és szeretetvágyunkról, a hittel kapcsolatos bizonytalanságunkról szól. ◀

Légzés koncerttel és filmmel

O. M.

Magic Minimal címmel mutatták be a kolozsvári egykori Ecsetgyárban Ayméric Hainaux performanszát, levetítették *Akram Khan If not, why not (Ha nem, miért nem)* táncfilmjét, és műsoron volt az *Adică zero* improvizációs zeneprojekt is a hétvégén.

Az estét a szervezők a táncfilmmel nyitották. Mint kiderült a bangladesi szülők gyermekeként Londonban született Akram Khan alkotását az ARTE televízió bocsátotta az ArtLink Egyesület rendelkezésére, olyan, a kortárs táncművészetet

meghatározó táncfilmek mellett, mint Saburo Teshigawara, Raimund Hoghe vagy Anne Teresa De Keersmaecker művei. A Franciaországban élő Ayméric Hainaux szólóját, mozgással kombinált zenei performanszát ezután tekinthették meg az érdeklődők. Előadásának zenei „aláfestését”, ritmusát és struktúráját is ő maga biztosította saját hangjával és légzésével, ezek természetes, majd felhangosított, visszajátszott, esetenként visszhangosított hangzásával, illetve többféleképpen megszólaltatott szájharmonikával. A „nyersnek, költőinek és töré-

kenynek” tűnő produkcióban az intenzív és helyenként fülsüketítő hangzuhatásokat a hallgatás és a nyugtalanság mozdulatai tették még meghökkentőbbé.

Az *Adică zero* improvizációs zeneprojekt ezúttal a minimal electro és az emberi beavatkozás közötti utközést járta körül. A beavatkozás ősi hangszerekkel, énekkel és szavalással történt, olyan „magikus pillanatok szerezve ezzel a hallgatónak, melyekben az elektronikus hangzás egyesül az ősök dobverésével, a szavak pedig önmagukat pusztítják el, és csupasz vibrálássá válnak”. ◀

TNS: Erdélyben is az MTV a legnézettebb

ÜMSZ

Erdélyben is az MTV a legkedveltebb közszolgálati médium, a kereskedelmiek között továbbra is az RTL Klub vezet – derült ki a romániai televíziós piacot elektronikusan mérő TNS 2009-es adatai alapján. Tavaly – Magyarországhoz hasonlóan – a romániai magyarok körében is az RTL Klub volt a legnagyobb közönségaránnyal rendelkező kereskedelmi csatorna, amely éves átlagban 11,7 százalékos piaci részesedést ért el. A dobogó második fokán a TV2 (9,8 százalék), a harmadikon pedig a Pro Tv (7,4 százalék) áll. A három kereskedelmi televíziót a Magyar Televízió két csatornájának együttes, 7,3 százalékos nézettsége követi, a sorban mögötte a Duna TV és Duna Autómia (6 százalék) található. Ha a kedveltséget a nézettség függvényében vizsgáljuk, akkor a számok alapján a Magyar Televízió Erdélyben is a legkedveltebb közszolgálati médium. Mint arról korábban a sajtó hírt adott, a Magyar Televízió díjmentesen átadja műsorát számos közösségi televízióknak, amelyeket a TNS az egyéb magyar nyelvű csatornák közé sorol. Ez azt jelenti, hogy a Magyar Televízió műsorai a valóságban még több nézőhöz jutnak el.

A három legnézettebb csatorna tehát kereskedelmi adó, ami azt a tényt illusztrálja, hogy a Romániában élő magyarok tévénézési szokásai megegyeznek az Európa többi országában merítkeivel. ◀

Nőnap az Oscaron

Kánya Gyöngyvér

Hatalmasat robbantott *A bombák földjén* című Irakban játszódó háborús dráma a vasárnap este 82. alkalommal kiosztott Oscaron. Az alkotás hat-három arányban legyőzte a világ eddigi legtöbb bevételét produkáló *Avatart*, valamint Kathryn Bigelow lett az első nő a díj történetében, aki elnyerte a legjobb rendezésért járó szobrocskát. A legjobb film és a rendezés díja mellett, a legjobb eredeti forgatókönyv, vágás, hangvágás, hangkeverés díjait is bezsebelő alkotás azonban egy negatív rekorddal is „büszkélkedhet”: a *Variety* című amerikai filmes szaklap számítása szerint ugyanis *A bombák földjén* maga 21 millió dollárjával az eddigi legrosszabb bevételt produkáló alkotás a legjobb film-kategória győztesei között. De hiába a bevételi és a nézettségi rekord, az Amerikai Filmakadémia tagjait ezekkel nem lehet lenyűgözni. Így James Cameron gigamozija, az *Avatar* csak a technikai díjakat – látványterv, operatőr, vizuális trükkök – vihette el a majdnem négyórásra sikeredett show-ról.

Pörgés és újítás

A 82. Oscar-gálára sok újítást és nagy pörgést ígértek a rendezők, de valljuk be, a tavalyi házigazda, Hugh Jackman látványos ének és táncjelenetei után, idén a Steve Martin–Alec Baldwin párosnak nehéz dolga volt. Fergetes nyitóképben azonban most sem volt hiány, Jeff Bridges, Sandra Bullock, George Clooney, Helen Mirren, Colin Firth, Carey Mulli-

Kathryn Bigelow (középen) az első legjobb női rendező a díj történetében

gan, Gabourey Sidibe és Morgan Freeman léptek a színpadra, majd igencsak alulöltözött hölgyek társaságában Neil Patrick Harris énekszóval kezdte meg a gálát, ahová a műsorvezető páros – természetesen ledér hölgykoszorúban – az égből ereszkedett le.

Győzött a papírforma

A gála első, legjobb férfi mellékszereplőnek járó díját Christoph Waltz osztrák színész vehette át, a zsidóvadász Hans Landa megformálásáért a *Beckstelen brigantyk*-ban (rendezte: Quentin Tarantino). Az este folyamán a továbbiakban végig a papírforma érvényesült, vagyis így lett egy nap késéssel ugyan abban az évben, a legrosszabb és a legjobb színésznő Sandra Bullock, természetesen nem ugyanazzal az alakításával, és köszönthette ismét álló taps Jeff Bridgest, aki ötödik jelölését váltotta Oscar-díjra a *Crazy Heart* (r. Scott Cooper) című filmben egy alkoholista zenész megformálásért. Nem volt meglepetés Mo'Nique díja sem, aki a *Precious*

(r. Lee Daniels) c. drámában játszott szerepéért megkapta a legjobb női mellékszereplő díját.

Cohen helyett Stiller

A gála egyik legviccesebb, s talán egyik leglátványosabb pillanatát a komikus Ben Stillernek köszönhetjük, aki Sacha Baron Cohen – Borat, Brúno megformálója – helyett, aki olyan poént tervezett, amit a szervezők nem engedtek, így el sem ment a gálára – avataros naavinak sminkelve, vagyis hosszú fekete hajjal és kék arccal lépett a színpadra, hogy átadja a legjobb smink díját a *Star Trek* sminkcsapatának.

S ha már a legviccesebb jelenetnél tartunk, jöjjön a legmeglepőbb: a legjobb külföldi film kategóriájában ugyanis sem a francia *A próféta* (r. Jacques Audiard) című film, sem a számos díjat nyert német a *Féher szalag* (r. Werner Herzog) nem diadalmaskodott, helyettük a nézőbarátabb, argentin *El Secreto de Sus Ojos* (*The Secret in Their Eyes* – r. Juan José Campanella) kapta az Oscart. ◀

Száz szó

Vidám rendezvényekkel akarja népszerűsíteni egy temetkezési vállalkozás a halottasházát az Egyesült Államokban. Massachusetts állam Pittsfield településén egyebek közt közös főzéssel, rejtélyes gyilkosságok show-jával, az 50. házassági évfordulójukat ünneplő pároknak pedig ingyenes limuzin-szolgáltatással kedveskedik a helyi halottasház. Terry Probst, a cég új igazgatója reméli, a rendezvények tudatosítják az emberekben, hogy halottasházban is folyhat közösségi élet és vidámabb eseménynek is otthont adhat. Az események szervezői eredményként azt remélik, hogy kevésbé érzik majd kellemetlennek a helyet, amikor tragikus ok miatt térnek be oda. Az ötlet nem új, az RMDSZ a választási kampány idején számos ravatalozót avatott az összefogás, a közösségi szellem erősítése jegyében.

(szücs el)

Röviden

Alapvető jog az internet

A netet használók 87 százaléka véli úgy egy huszonhat országban több mint 27 ezer résztvevővel végzett felmérés szerint, hogy a világháló elérésének szerepelnie kellene az alapvető emberi jogok között, az internetkapcsolattal még nem rendelkező válaszolók 70 százaléka pedig úgy érzi, hogy szüksége lenne internetre. A világhálót a felmérés török résztvevői támogatják a legelszántabban, mert ott a megkérdezetteknek 90 százaléka tekintti alapvető emberi jognak az internetet – olvasható a BBC hírportálján.

„Lenyomhatja” az Avatart Alice

Tim Burton Alice-filmjének híres fehér nyula könnyen átugorhatja a hazai pályán az *Avatart*: a 3D-s mesefeldolgozás 116,3 millió dolláros rekordbevételt hozott az észak-amerikai piacon a Disneynek már bemutatása első hétvégéjén. A Johnny Depp, Alice Wasiłowska és Helena Bonham Carter szereplésével forgatott *Alice Csodaországban* az első 3D-s produkció, amely ekkora bevétellel repült a hét végi boxoffice csúcsára. Az Alice előtt a 3D-s filmvásznakon mindenki az *Avatart* akarta látni. James Cameron filmjének összbevétele világszerte 2,6 milliárd dollár fölött jár.

Szavazógép

Veszélyt jelentenek a függetlenek?

Az *Új Magyar Szó* internetes olvasói szerint a függetlenek egyre népesedő tábora veszélyezteti az RMDSZ pozícióját. A *maszol.ro* szavazógépen feltett legutóbbi kérdésünkre (*Kiszoríthatják a függetlenek az RMDSZ-t a kormányból?*) válaszoló olvasóink többsége amellelt foglalt állást, hogy a pártokból kiváló politikusok egyre nagyobb száma kiszoríthatja a kormányból az RMDSZ-t. A kérdésre válaszolók között kis arányban ugyan, de akad olyan, aki úgy véli, nem kell aggódnia a Szövetségért.

E heti kérdésünk: Ön szerint melyik a legképtelenebb bérkiegészítés?

1. Mosolyjutalék
2. Fénymásoló-járadék
3. Születésnapj járandóság
4. Szabadság utáni felfrissülési költségtérítés
5. Ruhapénz

Apróhirdetés

Felügyelő nénit keresünk két éves gyerek mellé Bukarestben. Ajánlatokat a 0722-608 580-as, vagy a 021-2601468-as telefonszámokon várunk.

A tűzzel játszanak Oslóban

F. I.

A Paula Seling és Ovi (Ovidiu Cernăuțeanu) által előadott *Playing with Fire* (*Játék a tűzzel*) című dal nyerte meg az Eurovízió hazai szakaszát a hétvégén, így a májusi döntőn ez a dal fogja Oslóban képviselni Romániát. A következő helyezett a Luminița Anghel, Tony Tomas és Adrian Piper trio által előadott *Save Their Lives* (*Mentsd meg az életüket*) dal, míg a képzeletbeli dobogó harmadik lépcsőfokát az Cătălin Josan *Around Around* (*Körbe-körbe*) című darabja foglalta el.

Paula Seling számára ez az ötödik részvétel a válogatáson. A díjátadón az énekesnő Mihai Trăistariu nevét említette, aki hat részvétel után nyerte meg csak a hazai előválogatást. Így akarta az Isten, hogy mi kerüljünk ezúttal a színpadra. Azt hiszem, megérdemelten nyertünk, ugyanis az elmúlt években rengeteget dolgoztunk ezért a lehetőségért – fogalmazott elcsukló hangon az énekesnő. A szombati döntő a nem-

Az egyébként norvég származású Ovi Paula Selinngel együtt Románia eurovíziós küldöttje a norvég fővárosban

zetköziség jegyeit viselte magán, kevés hazai vonatkozással, ugyanis mind a 16, döntőbe jutott

dal angol címet viselt, és alig pár verssort énekeltek románul az előadók. Kovács Dalma, az Eurovízió magyar döntőse azonban megváltoztatta a dalszövegét. Állítása szerint „azért volt szükség a román nyelvű mondatokra, mert úgy gondoltuk, hogy azoknak is érteniük kell, akik nem tudnak angolul. Tisztelnünk kell annak az országnak a nyelvét, ahol élünk, és a művészetben is meg kell adnunk az őt illető helyet”.

A fellépők ruhái extravagáns tervezésűek voltak. Kovács Dalma egy retro-kosztümben lépett fel, Alexa hercegnőnek öltözött, Alexandra Ungureanu meg az ellenkező pólust képviselte a maga futurista öltözetével. Az idei válogatásról pozitívan nyilatkoztak a zsűri tagjai is. Példája lehet az ezutáni dalversenyeknek! Ez volt az eddigi legszínvonalasabb Eurovízió – fogalmazott Mihai Trăistariu. ◀

Görögországban hódít Dancs Annamari A-ha-ja

Dancs Annamari *A-ha* című száma az erdélyi és országos rádiók mellett Görögország leghallgatottabb rádiójában, a *Heat Radióban* is hallható, sőt utóbbi toplistájára is felkerült. A dalt eredetileg az Eurovízió hazai döntőjére készítették, ám a verseny szabályzat-módosítása és az énekesnő elfoglaltsága miatt végül nem küldték be a válogatóra. Jelenleg a rádiók mellett a *YouTube* videomegosztón is nagy népszerűségnek örvend.

SZERDA

2010. február 10.

A nap filmjei

TV2, 12.40

Winnetou 1

A Winnetou-trilógia első részében ismerkedik meg az apacsok főnökének fia, Winnetou és egy vasútpítő társaság mérnöke, Old Shatterhand. Amikor az indián rájön, hogy a fehérek megszegték a megállapodást, és a síneket az apacsok földjén vezetik át, megpróbálja békésen rendezni a vitát. Kiderül azonban, hogy nem a vasúttársaság a hibás, hanem annak egyik vezetője, aki az apacsok aranyára pályázik.

RTL Klub, 22.20

Nyerő páros

Jack Quinn terrorista-elhárító vissza akar vonulni. Ám a szervezet nem hajlandó elengedni, és új feladattal bízza meg: Stavros, a világ legveszélyesebb terroristája egy minden eddiginél veszélyesebb akcióra készül. Quinn az egyetlen ember, aki megfékezheti. A veszélyes küldetésben csak saját észére és erejére számíthat, meg egy izgága kollosszusra, aki megszinesíti nem szokványos hétköznapjait.

TVR 2, 23.10

Oltári frigy

Három nappal az esküvője előtt Vanessa döbbenet tapasztalja, hogy vadidegen férfakkal fantáziál. A hagyománytisztelő lány a győntatószékben keres feloldozást, ott azonban éppen az asztalos legény, Nick szorgoskodik. Vanessa így tudtán kívül egy „álatyának” valjha be bűneit. Nick rááll a szerepére, ki is tudna ellenállni Vanessának? Reverendát ölt, hogy elcsábítsa a tüzes menyecskét.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.40 8 és fél 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 12.57 Harangszöveg 13.00 Déli krónika 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tebenned bíztunk 15.05 Arcvonalok 16.05 Közlelő 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tettlen ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.00 Rádiószínház 21.30 A nap története 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Közbeszéd - közéleti talk-show

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.15 Miben segíthetünk? 13.05 Zeneszövegek 14.00 Délutáni váltás, Kertészrovat 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Gazdasági magazin, Összhang 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló, Meditáció: adventista egyház műsora 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló, műsorism. 16.15 Interaktív szolgáltató műsor meghívottal. 17.00 Nap-óra 17.30 Jazzmagazin 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig 9.00 Térkép - Reggel 9.40 Penge (ism.) 10.25 Újrakezdés (olasz filmsor.) 11.30 Család-barát - Szolgáltató magazin 12.30 Kíváncsgosár 15.00 Híradó 15.10 Kikötő - Kulturális hírek 15.20 Az alkotás útja 15.45 Szerelmes földrajz 16.20 A világörökség kincsei 16.40 Minden kocka érték 18.00 Zorro (am. filmsor.) 18.30 Térkép - Integrációs magazin 19.00 Híradó, Sport 19.35 Közlekedj okosan! 20.00 Újrakezdés (sor.) 21.00 Kutyaszív (orosz tévéfilm) 23.10 Híradó, Sport 22.45 Közbeszéd - Aktuális háttérműsor 23.20 Boldog karácsonyt Mr. Lawrence! (dráma) 23.50 Váltó - Gazdasági Híradó 0.00 London retró (dokumentumfilm) 1.35 Kikötő - Friss (ism.) 1.49 Himnusz 1.50 Híradó (ism.)

TVR 1

7.00 Hírek, sport, időjárásjelentés 7.30 Az első órában 8.00 Ébresztő 9.00 Hírek 9.15 Ébresztő 10.10 Szerelmes Don Juan (filmsor.) 11.15 UEFA Champions League (ism.) 12.00 Szerelmek a képernyők mögött 12.15 Az élet és a pénz 12.45 Titkok a palotában (koreai filmsor.) 14.00 Hírek, sport, időjárásjelentés 14.45 Egyszerűen izletes 15.00 Teleshopping 15.30 Ők is ember-társaink 16.00 Együttélések 17.00 Kontra-generáció 17.55 Én, te, mi 18.25 Titkok a palotában (koreai filmsor.) 19.40 Sport 20.00 Hírek, időjárásjelentés 21.10 UEFA Champions League - stúdióbeszélgetés 21.40 Labdarúgás: Real Madrid - Lyon 23.50 UEFA Champions League - stúdióbeszélgetés 0.00 Hírek, sport, időjárásjelentés

VIASAT 3

10.50 Smallville 11.40 Szívek szállodája 12.40 A nagy házalakítás 13.45 A pokol konyhája 14.40 Nyomtalanul (sorozat) 15.30 Nyomtalanul (sorozat) 16.20 CSI: A helyszínelők 17.10 Két pasi - meg egy kicsi 17.45 Két pasi - meg egy kicsi 19.15 A nagy házalakítás 20.10 Elvált Gary (vígj. sor.) 21.30 CSI: A helyszínelők 22.20 Nyomtalanul (amerikai krimisor.)

m1

6.20 Hajnali gondolatok 6.50 Ma Reggel 10.55 Nappali 13.01 Híradó délben 13.15 Időjárás-jelentés, Sporthírek 13.30 Kárpát Expressz 14.00 Szomszédok (magyar filmsor.) 14.35 Hrvatska kronika - Horvát nyelvű nemzetiségi magazin 15.05 Ecranul nostru - Román nyelvű nemzetiségi magazin 15.35 Kormányváró 16.05 Ez történt Ma reggel (ism.) 17.25 Közveti híradó 17.35 Hírek 18.35 McLeod lányai (ausztrál kalandfilmsor.) 19.25 A palota ékköve (dél-koreai filmsor.) 20.30 Híradó este 20.50 Sporthírek 20.55 Időjárás-jelentés 21.00 Yorkshire-i szívügyek (angol drámasor.) 22.00 Az Este - Szerda 22.30 Átok (magyar film) 23.30 Balaton retro (magyar dokumentumfilm) 0.15 Prizma 0.30 Hírek 0.35 Memento

TVR 2

7.00 Szépségközpont (olasz filmsorozat, ism.) 8.10 A barátnőm jegyese (német filmdráma, 2009, ism.) 9.50 Lehet, hogy nem tudtad 10.00 Hírek, sport, időjárásjelentés 10.15 Atlasz 10.45 Találkozunk 12.00 Hírek, sport, időjárásjelentés 12.45 Folklor-kincsek 13.45 Teleshopping 13.55 Labdarúgás: Románia - Olaszország - élő közvetítés 16.00 Szépségközpont (olasz filmsorozat) 17.00 Elisa (olasz filmsorozat) 18.00 UEFA Champions League 18.50 Csodák (olasz filmsor.) 19.20 Túl a csillagokon (amerikai kalandfilm, 1989) 21.00 Motorosok (angol dokumentumfilm sorozat) 21.30 Bazár (ism.) 22.00 Hírek 23.10 Oltári frigy (kanadai-angol romantikus vígjáték, 2004) 0.50 Mosoly... négy ke-reken (ism.)

SPORT.RO

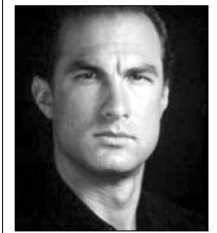
7.00 Sport.ro Hírek 9.00 Sport.ro Hírek 10.05 BoxBuster 11.05 Információ 12.05 Sport.ro Hírek 13.05 Fogadás a félelemmel 14.05 Külön kiadás 15.00 Sport.ro Hírek 16.00 BoxBuster 17.00 Pontos sportidő 18.00 Sport.ro Hírek 19.05 Információk 20.05 Vakációs játékok 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Wrestling Superstars 23.00 BoxBuster - Nagy mérkőzések 0.00 Hírek

m2

6.50 Ma Reggel 10.00 Roma Magazin 10.25 Domovina 10.55 Sorstársak 11.40 Századfordító magyarok 12.30 Ájtáró 13.01 Híróra 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Záróra 14.45 A szlovén lélek hangjai 14.55 És még egymillió lépés 15.45 Szabadlábón Nőgrádban 17.30 Egy lépés előre (sp. filmsor.) 18.20 Camino (ism. sor.) 18.45 Kormányváró 19.10 Ez történt Ma Reggel 20.25 Gyerekjáték a számítógép 20.45 Malackó (rajzfilm sor.) 21.00 Híradó este 21.20 Sporthírek 21.23 Időjárás-jelentés 21.25 A Fagyos folyó lovasa (auszt. filmsor.) 22.15 Tűzvonalban (magyar sor.) 23.05 Záróra 23.55 Magyar válogatott 0.50 Őj meg, zsaru! (lengyel bűnügyi film) 2.50 Tűzvonalban (magyar sor.)

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek, Sport, Mi történik doktor úr? 9.55 Könyvbemutató 10.00 A törtető (kanadai-amerikai thriller, 2006, ism.) 12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai filmsorozat, 1973, ism.) 13.00 Pro Tv hírek, Sport, időjárásjelentés 14.00 Tornádó - Az ég haragja (német katasztrófa film, 2006) 16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai filmsor.) 17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 Pro Tv hírek, Sport 20.30 Száguldó erőd (amerikai akciófilm, 1995)

22.15 State és Románia (sorozat) 23.30 Pro Tv hírek 0.00 A mentalista (amerikai krimisorozat) 1.00 Száguldó erőd (amerikai akciófilm, 1995, ism.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop 7.00 Reggeli - Ébresztőshow 11.05 Top Shop 13.00 RTL híradó - Déli kiadás 13.10 06-91-33-55-33 Hívjon! Játsszon! Nyerjen! 14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel 15.15 Aranyásók Alaszkában (amerikai kalandfilm, 1980) 17.20 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói tévéfilm sorozat, 34. rész) 18.20 Mónika - A kibeszélőshow (show-műsor) 19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás 20.05 Vacsoracsata - Gasztroreality 21.05 Fókusz - Közszolgálati magazin 21.40 Barátok közt (magyar tévéfilm sorozat, 1998, 5121-5122. rész) Közben: RTL-hírek 22.20 Nyerő páros (amerikai akciófilm, 1997) Utána: RTL-hírek 0.20 Wicker Park (amerikai akciófilm, 2004) 2.35 Reflektor - Sztármagazin

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 8.00 Jó reggelt Razvannal és Danival 10.00 Sajtószemle Mircea Badeaval 11.00 Benny Hill (filmsor.) 12.00 Sheena (am. filmsorozat) 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés - Oana Grigescu 14.00 Lagardere lovag kalandjai (francia kalandfilm, 1967)

16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 17.00 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés Alina Petrescuval 20.00 Kikezdesz a szökékel? - versenyműsor 22.00 Csillagháló - Dan Negru műsora 23.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (ism.) 23.45 Dan Capatos szórakoztató műsora 1.00 Lagardere lovag kalandjai (francia kalandfilm, 1967, ism.)

TV2 TV 2

7.00 Két Testőr (ism.) 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka 10.00 Stahl konyhája 10.10 Babapercek 10.20 Telekvíz 11.35 Teleshop 12.40 Winnetou 1. (német-jugoszláv-olasz kalandfilm) 14.20 Kvízó - Telefonos játék 15.50 Dokik (amerikai filmsor.) 16.25 Hegylakó (kan. francia filmsor.) 17.25 Bűbajos boszorkák (am. sor.) 18.30 Joshi Bharat (talk show) 19.30 Tények Hírműsor 20.05 MrÉsMrs (magyar show-műsor) Utána: Skandinávított sorsolás 21.15 Aktív 21.50 Jóban Rosszban (magyar filmsor.) 22.20 Doktor House (am. filmsor.) 23.20 Született feleségek (am. vígjáték sor.) 0.20 Szellemekkel sutogó (am. filmsor.) 1.20 Tények Este 1.50 EZO.TV 2.40 Tűzben edzett ország (kan. ausztr. krimi) 4.10 Két Testőr

PRIMA TV

7.00 Kandikamera 7.30 Gyilkos számok (amerikai krimisorozat, ism.) 8.20 Sport Florentinával - sportműsor 8.30 Teleshopping 9.00 4400 (filmsorozat) 10.00 Galileo - szórakoztató műsor (ism.) 10.30 Szingerek (filmsor.) 11.30 Médium (amerikai filmsor.) 12.30 Teleshopping 13.00 Kandikamera 13.30 Teleshopping 14.00 4400 (filmsor.) 15.15 Nicsak ki főz (ism.) 16.15 Lököttek (vígjátéksorozat) 17.15 Galileo - szórakoztató műsor 18.00 Hírek, időjárásjelentés 19.00 Sport 19.30 Kötelkedők krónikája - Serban Huidu, Mihai Găinusa szórakoztató műsora 22.30 Lököttek (vígjátéksorozat) 23.15 Jericho (amerikai filmsor.) 0.30 Szingerek (amerikai filmsorozat) 2.30 Cukorbáró (amerikai filmsorozat)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) 7.30 Lapzártá (ism.) Vitaműsor újságírókkal 8.00 Híradó Friss napi információk 9.00 Rájátszás (ism.) 10.00 Sziluett (ism.) 11.00 Panaszkönyv (ism.) 11.30 Riasztás (ism.) 12.00 Vonalban (ism.) Interaktív politikai show-műsor 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat 14.00 Lapzártá (ism.) 15.00 Különkiadás (ism.) 17.05 Ősök tere (ism.) 17.30 Paletta 18.00 Híradó 18.30 Iskolapélda 19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor 20.00 Híradó Friss napi információk 21.05 Rájátszás 22.00 Híradó 22.35 Lapzártá Vitaműsor újságírókkal 23.05 Negyedik (ism.) 23.30 BBC Click A BBC informatikai magazinja 0.05 BBC World Híradó 0.30 Iskolapélda (ism.) 1.00 Közvetlen ajánlat

DISCOVERY

7.00 Amerikai hotrodok 8.00 Végzetes másodpercek 9.00 Hogyan készült? 10.00 Piszkos munkák 11.00 Miami Ink - Tetoválók 12.00 Micsoda szerszám 13.00 Hogyan csinálják? - Benzín/Svájci bicska 14.00 Túlélés törvényei - Sierra Nevada 15.00 Ötödik sebesség 16.00 Hogyan készült? - Tangóharmonikák 17.00 Állítólág... - Vírusok órája 18.00 Újjáépítők - A főnök visszatér 19.00 Apokalipszis 20.00 Túlélés törvényei - Alaszkai-hegység 21.00 Hogyan készült? 22.00 Végzetes másodpercek 22.30 A túlélés törvényei - Montana

23.30 Viharvadászok - Tombol a tornádó 0.30 Rács mögött külföldön 1.30 Miami alvilág

ACASĂ

9.00 Kaméleonok (sorozat) 10.15 Szerelmek (sorozat) 11.15 Teleshopping 11.30 Életképek (sorozat) 14.15 Aniela (sorozat) 15.30 Elrabolt sorsok (filmsorozat) 16.30 Szegény Mária (filmsor.) 17.30 Igaz történetek 18.30 A szerelem nevében (filmsorozat) 19.30 Kaméleonok (filmsor.) 20.30 Aniela (filmsor.) 21.30 India 22.30 Éjszakai történetek 23.30 Terra Nostra (filmsorozat)

FILM+

8.05 Harrison Bergeron (kan. sci-fi) 10.00 Televíziós vásárlás 13.35 Szőrföljetek, lúzerek! (amerikai vígj.) 15.10 Földöntúli ramazuri (amerikai vígj.) 16.50 Hé, haver, nyomd a verdát! (kan. vígj.) 18.30 Mell-bedobás (amerikai vígj.) 20.15 Csonthülye (dél-afrikai vígj.) 22.10 Banános Joe (akcióvígj.) 0.05 lkergyűlölet (thriller) 1.45 Egy ágyban az ellenséggel

KANAL D

7.00 A szív dala (sorozat) 8.00 Anyaszereget (sorozat) 10.00 Menyet anyának 12.30 Hírek 13.00 Egy újabb sors 15.00 Mondd mennyibe kerül 16.00 Tereferre Bahmuval (talk show) 18.30 Hírek 19.30 Menyet anyának (reality show) 20.30 Ég veled, de szeretlek! (reality show) 22.00 Terror-árnyék (spanyol thriller, 2007) 0.00 A király védelmében (am. dráma, 2007)

HALLMARK

10.00 Kisvárosi gyilkosságok (filmsor.) 12.00 Amynek ítével (amerikai filmsor.) 13.00 Őrangyal (amerikai tévéfilm sor.) 14.00 Trükkös hekus (akciófilm-sor.) 15.00 Kisvárosi gyilkosságok (filmsorozat) 17.00 Esküvői örület (amerikai vígj.) 19.00 Nyughatatlan Jordan 20.00 Nash Bridges - Trükkös hekus 21.00 Esküdt ellenségek: Bűnös szándék 22.00 A médium (sorozat)

Március 9., kedd

Az év 11. hete, eltelt 68 nap, hátravan 297 nap

Ma **Franciska** nevű olvasóinkat köszöntjük. A Franciska latin eredetű név, a latin Franciscus (Ferenc) név női párja, jelentése: francia. Holnap **Ildikó** napja van.

Évforduló

- 1451-ben született Amerigo Vespucci olasz felfedező, térképész, Amerika névadója.
- 1831-ben megalakult az Idegenlégió (Légion Étrangère), Lajos Fülöp francia király rendeletére.
- 1892-ben született Rákosi Mátyas kommunista politikus, az MKP egyik alapítója, majd főtitkára, miniszterelnök.

Vicc

Egy riporter kérdezi a hatos lottó nyertesétől: – Minek örül legjobban, most, hogy milliomos lett? – Annak, hogy a feleségem abbahagyta a főzést.

Recept

Indiai rizskorona
Hozzávalók: 30 dkg rizs, 20 dkg csirkemellfilé, 2 fej

lilahagyma, 1 gerezd fokhagyma, 5 dkg mazsola, 3 kk. kardamom, 1 kk. őrölt fahéj, 1 kk. sáfrány, 1 ek. apróra vágott petrezselyem, 2 ek. szójaszósz, olívaolaj, őrölt bors, só.

Elkészítése: Összevágjuk a hagymát meg a fokhagymát, és kevés olajban megpirítjuk. Beletesszük a megmosott rizst, megfuttatjuk, és mielőtt felengednénk másfél-szeres mennyiségű vízzel, rászórjuk a fahéjat, az összetört kardamomot, a sót meg a borsot. A már felengedett rizshez adjuk a sáfrányt. Amikor felforr, fedő alatt kis lángon készre pároljuk. Kockákra vágjuk a csirkemellet, fűszerezzük, és serpenyőben megsütjük. Beleszórjuk az előzőleg beáztatott mazsolát, a petrezselymet, majd az elkészült rizzsel összeforgatjuk, és kicsit átpirítjuk. Egy laposabb kuglófformát kiolajozunk, beletesszük a kész rizst, majd legalább öt percig hagyjuk pihenni, hogy amikor kiborítjuk, szépen megőrizze a formáját. Tálaláskor szójaszósszal meglocsoljuk, és hagymagerezdekkel díszítjük.

Ma

A következő napok időjárása

Szerda: 6°C, 4°C
Bukarest: 4°C
Csütörtök: 2°C, 1°C
Bukarest: 1°C

Többnyire erősen felhős lesz az ég, délen a nap második felében havazás, hózápor várható.
Erősen felhős vagy borult lesz az ég, többfelé várható havazás.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	borongós idő várható	5°C / -4°C
Brassó	borongós idő havazással	-3°C / -15°C
Bukarest	borongós idő havazással	1°C / -4°C
Csiksztereda	borongós idő havazással	-3°C / -14°C
Kolozsvár	borongós idő várható	1°C / -7°C
Marosvásárhely	borongós idő várható	1°C / -6°C
Nagyvárád	borongós idő várható	5°C / -4°C
Szatmárnémeti	borongós idő várható	3°C / -4°C
Temesvár	felhős idő hózáporokkal	4°C / -3°C

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Nagyrészt erősen felhős vagy borult lesz az ég, majd estétől átmenetileg felszakadozhat a felhőzet. Délen, valamint a Kárpátokban havazás, hózápor valószínű. A keleti szél főként délkeleten időnként megerősödik.

Gondolatjel *Visky István rovata*

Csakis az utókorbán vágyunk a népszerűsége, és ne a jelenben. A népszerűsége való vágyás még nem baj önmagában, azzal a feltétellel, hogy életünk folyamán ne keressük, hanem értékeinket igyekezzünk megosztani másokkal, az elismerést pedig hagyjuk az utókorra. Az igazi népszerűség egy olyan gyümölcsfa, amelyet

elültetünk, és gondozunk, de amelynek gyümölcséből nem eszünk. Aki túl korán akar enni a népszerűség gyümölcséből, az csak éretlen, savanyú termésbe haraphat. Sokan kiegyeznek ezzel, pedig népszerűségünk igazi fényét és értékét elmúlásunk adja. Nehéz ezt elfogadni, de marandóan népszerűek ezért csak az igazán nagyszerű jellemek.

Horoszkóp

- KOS (III. 21.–IV. 20.)**
Mindenáron szeretne megfelelni az embereknek. Ez azonban nagyon nehéz és fölösleges is, mert romboló hatása lehet az Ön személyiségére.
- BIKA (IV. 21.–V. 20.)**
Nem látja tisztán a jövőjét, és ez zavarja. Találja meg önmagát, hogy boldog lehessen testben és lélekben.
- IKREK (V. 21.–VI. 21.)**
Tervezen utazást, hogy kiszabaduljon a megszokott környezetből. Élvezheti a szép tájakat és a sokféle embert, akiket megismer.
- RÁK (VI. 22.–VII. 22.)**
Ne csináljon nagy ügyet abból, ha élete párja más véleményen van bizonyos kérdésekben. Ettől még tökéletes lehet a harmónia.
- OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)**
Az Ön számára a nehezen kivívott győzelmek a legbecsebbek. Ma továbbmegy azon az ösvényen, amelyre korábban lépett.
- SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)**
Célszerűen alakítja ügyes-bajos dolgait. Remek esélyei vannak a felemelkedésre, mert sikeres emberek társaságában forgolódik.

- MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)**
Valaki túl sokat követel Öntől, Ön pedig úgy érzi, hogy az elvárásoknak mindenáron meg kell felelnie. Erőlködéssel nem sokra megy.
- SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)**
A szerelem elvakítja a Skorpiót. Előbb-utóbb csak leszáll a fellegek-ből, és megismeri társa kevésbé vonzó tulajdonságait is.
- NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)**
Üzlettársa azt szeretné, ha több figyelmet szentelne a munkájának. Egy ügyben véglegesen megállapodhat azzal, akit megbízhatónak és becsületesnek tart.
- BAK (XII. 22.–I. 20.)**
Kellemesen alakulnak dolgai, elégedett helyzetével. Igazi társasági ember, bármerre megy, mindenütt az érdeklődés középpontjába kerül.
- VÍZTÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)**
Mindenáron ragaszkodik a saját elképzeléseivel, meggyőződéséhez. Mostanában nem törődött eléggé egészségével. Nem ártana egy kis kondicionáló torna.
- HALAK (II. 20.–III. 20.)**
Remek beszédstílusával és jó megjelenésével nagyban hozzájárul ahhoz, hogy szórakoztató és vonzó legyen.

Ciciország

Figyeljé' má! Bemonták a tévébe', hogy a zország lakosságának átlag- mellbősége az utóbbi időbe' megnőtt. Azér' ez se semmi! Nem?

Horváth István

***	ÁLLATÖVI JEGY	FORRÁS-VIDEK	BARÁT-SÁGTALAN	HAJLAN-DÓSÁG	VÁGÓ-ESZKÖZ RESZE	A HOSZ-SZUSÁG JELE	VEREJ-TEKES ÁLLAPOT	ÚJPESTI TORNÁ-KLUB	SAKK-PART-NERT MEGVER
KÉMIAI ELEM, VEGY-JELE: BK									
SHAKES-PEARE TUNDÉRE						ZALAI CSAPAT RÉTOR			
HÉTFŐT KÖVETI					A FEJÉT ÜTI! ELEFÁNT-CSONT				
***	FIZETÉSI ESZKÖZ							RÓMAI 1000	
EKKOR... EKKOR	MAKOGÓ ALLAT			OROSZ PÁLINKA SZÓPAR-BAJ				EGYIPTOM FŐVÁROSA	
GATYA-SZÁRI			NEHEZEN HÚZ TELEFON KÓDJA						
JAPÁN AUTÓK JELZÉSE	VÉR-SZÍNÜRE FEST KICSODA?								
TANÍT, NEVEL					KÁRTYA-SZÍN PINXIT				
NEMRÉG						TALÁLAT A FO-CIBAN			

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Lokodi Imre, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális), Bogdán Tibor (Hátér), Darvas Beáta (Kultúra), Nagy Vajda Zsuzsanna (Gazdaság), Turós-Jakab László, Vásárhelyi-Nyemec Réka (Sport), Farkas István (Média), Orosz Anna (Életmód), Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Bíró Vitus

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0788-822442 (Csiksztereda), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Csibi Márti – 0749-462069 (Gyergyószentmiklós), Kánya Gyöngyvér – +36 20 532 8751 (Budapest), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Gazdasági igazgató:
Chirode Linda

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalvánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditál Hivatal (BRAT) tagja

Sláger Rádío fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

Kolozsvári rádió www.radiocluj.ro
95,6 MHz, 909, 1593 kHz

Prima Rádío 87,9 MHz

rtm MAROSVÁSÁRHELYI RÁDÍÓ 98.9 FM

Paprika rádió fülön csíp 95,1 fm

agnus RADIO 88.3 fm
naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között a világhálón: www.agnusradio.ro

r.a.d.i.o
88 f M

Terápián a sportorvoslás

V. Ny. R.

„Kevesen vagyunk, nagyok a problémák, s tovább nehezíti a helyzetünket Drágan doktor úr elvesztése” – fogalmaz lapunknak Alin Nicolae Popescu, a Román Rögbszövetség sportorvosa. Popescu Ioan Drăganra, az Országos Sportorvostani Intézet és az Országos Doppingellenes Bizottság volt vezetőjére utal, akit szombat óta gyászol a hazai sportvilág. Drágan a hétvégén nyolcvan éves korában hunyt el; a hazai sportorvoslás atyjának tartott orvos egy svájci kórházban távozott az élők sorából. Ő volt az, aki 1966-ban létrehozta és koordinálta az országban a szakági hálózatot, és tagja volt többek között a Nemzetközi Atlétikai Szövetség és az Nemzetközi Úszószövetség orvosi bizottságának is.

Drágan doktor „hagyatéka” azonban problémákkal küszködik, amelyek megoldására Popescu szerint mind az egészségügyi minisztérium, mind a sporthatóság, mind pedig az egészségbiztosító pénztár közreműködésére szükség lenne.

Biztosító nélkül

Az Országos Sportorvostani Intézetet kívül Romániában két helyen találni sportorvosokat: speciális orvosi rendelőkben, vagy a kórhá-

zak mellett működő járóbeteget-rendelőkben. „Ezek közül az orvosi rendelők nem köthetnek szerződést az Országos Egészségbiztosító Pénztárral (CAS)” – magyarázta lapunknak Florin Bogdan Dionisie sportorvos, a brassói járóbeteget-rendelő vezetője. Ilyen körülmények között minden kiadás a sportolót terheli, főleg, hogy a kisebb sportklubok nem tudják megtéríteni az ezzel járó költségeket.

Tunyogi Hajnalka, a nagyváradi West Team Sportklub elnöke, egykori

román válogatott taekwondós lapunknak elmesélte: volt olyan tanítványa, aki épp emiatt nem tudott részt venni egy tornán. Gabriel Panaít, a romániai sportorvosok társaságának főtítkára szerint viszont nincs tragédia, a sportorvoslás sincs rosszabb helyzetben, mint amilyenben az ország általános egészségügyi rendszere van. Sportorvosként szerinte ezen kellene változtatni, mégpedig úgy, hogy a páciens kifizeti amit kell: gyógyszert, orvosi ellátást. „Arról kap számlát, amelyeket lead

az egészségbiztosítónál, és behajtja a kiadott pénzt” – magyarázza Panaít.

További átszervezések?

Mint Dionisie lapunknak elárulta, tudomása szerint a kórházak mellett működő járóbeteget-rendelőket is egyszerű orvosi rendelőkbe akarják átszervezni. „Előjelek mutatkoznak arra, hogy tovább csökkentsék a létszámot. Nálunk jelenleg tizenhat alkalmazott van, és ha rendelőként kell működni, akkor

nyolcnak távoznia kell. Hogy hova, azt nem tudni, és már így is kevesen vagyunk” – magyarázza az orvos. A felszereléssel sem lehetnek elégedettek Brassóban, hiszen a sportolók operáció utáni rehabilitációjához szükséges tornatermekből már egy sem maradt, csak gyógy- és fizioterápiára van lehetőség, s még az ottani felszerelést is legalább tizenöt éve le kellett volna cserélni. „Mivel 2013-ban itt lesz a téli ifjúsági olimpia, hátha kapunk némi támogatást, hogy vehessünk új gépeket” – bizakodik Dionisie.

Bologna helyett Marosvásárhely

Ilyen körülmények között nem véletlen, hogy az élsportolók a külföldi magánklinikákat választják. Többségük Bologna felé vette eddig az irányt, most azonban már Marosvásárhelyen is van egy magántőkéből felépült, modern gépekkel ellátott rekuperációs központ. A pár nappal ezelőtt megtartott avatóünnepségén a bolognai klinika vezetője, Alessandro Zati és a sportolók rekuperációjára szakosodott orvos, Domenico Creta is részt vett. Utóbbi nagyon optimistán nyilatkozott, szerinte ennek a központnak a megnyitásával a szakág jelentős változásokon esik majd át. ◀

A kisebb klubok nem tudják megtéríteni a sportorvosi ellátással járó költségeket

Fotó: Agerpres

Idegenben nyert a sereghajtó a Primerában

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ A sereghajtó Xerez 4-2-re nyert a Málaga otthonában vasárnap, a spanyol labdarúgó **Primera División** 25. fordulójában. **További eredmények:** Espanyol–Villarreal 0-0, Mallorca–Sporting Gijón 3-0, Osasuna–Getafe 0-0, Bilbao–Valladolid 2-0, Zaragoza–Atlético Madrid 1-1. A Valencia–Racing Santander-találkozót tegnapi lapzártánk után rendezték. Az összetett élen az egyformán 62 pontot gyűjtött két nagy riválist, a Real Madridot és a Barcelonát csak a gólarány választja el egymástól, a Valencia 46, a Sevilla és a Mallorca pedig egyaránt 43 pontnál tart.

Az olasz **Serie A** 27. fordulójának vasárnap esti zárómérkőzésén a címvédő Internazionale nem bírt a Genovával, és csak gól nélküli döntetlent ért el. A milánóiak 59 ponttal vezetnek a tabellán az AC Milan (55), az AS Roma (52), a Palermo (46), a Juventus (44) és a Sampdoria (43) előtt.

Nem tudta kihasználni a Bayern München szombati döntetlenségét a Bayer Leverkusen és 3-2-re kikapott a ki-

esés elkerüléséért küzdő Nürnbergtől a német **Bundesliga** 25. fordulójában. Ez volt a csapat első veresége ebben a bajnoki idényben. Szintén vasárnap, a Mainz 1-0-ra nyert idegenben a Hoffenheim ellen. A Bayern (53) vezet a Schalke (51), a Leverkusen (50), a Hamburg (43) és a Dortmund (42) előtt.

A francia **Ligue 1** 27. fordulójának vasárnapi eredményei: Grenoble Foot–Le Mans 1-1, Olympique Marseille–Lorient 1-1, Girondins Bordeaux–Montpellier 1-1. A Bordeaux (52 pont) csak jobb gólaránnyal előzi meg az újonc Montpelliert, s nyomukban ott lohol az Olympique Lyon (50) és a Marseille (49) is.

Az Aston Villa idegenben 4-2-re verte a Readinget az angol labdarúgó FA-kupa negyeddöntőjében. Egy másik vasárnapi kupameccsen a Chelsea 2-0-ra nyert a Stoke City ellen. A **Premier League** 29. fordulójában vasárnap este csak egy meccset játszottak, és az Everton 5-1-re leiskolázta a Hull City-t. A tabellán a Manchester United (63 pont) vezet a Chelsea (61), az Arsenal (61), a Tottenham (49), a Manchester City (49) és a Liverpool (48) előtt. ◀

Pontosztokodós rangadó

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ Nem bírt egymással Urziceniben a címvédő Unirea és a Steaua futballcsapata vasárnap este, az élvonalbeli labdarúgó-bajnokság 20. fordulójában, és 2-2 arányú döntetlennel zártak. A rangadón Frunză már a harmadik percben megszerezte a vezetést a házigazdák, de Ovidiu Petre

gyorsan kiegyenlítette az állást. Ronny Levy később ismét közel állt ahhoz, hogy megszerezze első győzelmét a ialomița megyeiek edzőjeként, de Onofraş 72. percben szerzett találatát után a bukarestiek görög gólvágója, Kapetanos pontot rabolt a 92. percben. Onofraş csatlódott is volt a végeredmény miatt, pechnek érzi a történeteket. Székely, a bukaresti piros-kékek futballistája viszont úgy látja, hogy az

Urziceni örülhet, amiért ennyivel megúsza. „A pálya nagyon rossz állapotban volt, de nincs mentségünk arra, hogy elpuskáltuk a győzelmet” – magyarázta.

A Vaslui is csak 1-1 arányú döntetlent ért el tegnap Brassóban, így a tabella élén CFR (38 pont), Urziceni (26), Steaua (36), Temesvár (35), Rapid (35) és Vaslui (35) a sorrend. A Tg. Jiu-Craiova-meccset tegnapi lapzártánk után rendezték. ◀

A rendőrség akadályozza a március 15-i emlékfutást

Kovács Zsolt

▶ A Hargita megyei rendőrség nem engedélyezte a háromszéki atlétáknak, hogy megszervezzék a már hagyományos március 15-i emlékfutást, számolt be lapunknak Vajda Zsigmond. A sepsiszentgyörgyi Gáll Lajos futókör alelnökének tájékoztatása alapján a Kovászna megyei rendőrségtől engedélyt kaptak rá, de a Hargita megyei rendőrség ellenzi, hogy szombaton megtartsák a két megyét érintő, 66 kilométeres emlékfutást. Vajdáék viszont nem

akarnak lemondani a rendezvényről és megpróbálják jobb belátásra bírni a rendőrséget, de ha nem sikerül, akkor autóbusszal utaznak Hargita megye területén, megkoszorúzzák az útba eső emlékhelyeket, majd Tusnádfürdőtől kezdenek szaladni Sepsiszentgyörgy irányába. Csak hogy így mintegy húsz kilométerrel lesz rövidebb a táv. A Gáll Lajos futókör már kilencedik alkalommal szervezi az emlékfutást, amely során a félszáz atlétát és kerékpárost mozgató rendezvény résztvevői tiszteletüket teszik a

Nyerges-tető és Sepsiszentgyörgy közti szakaszon található, az 1848-49-es szabadságharcban elesettek emlékművei előtt. A tervezett útvonal: Nyerges-tető – Csikkozmas – Nagytusnád – Tusnádfürdő – Sepsibüksád – Mikóújfaló – Málnásfaló – Oltszem – Sepsibodok – Sepsikőröspatak – Árkos – Sepsiszentgyörgy. Mint ismert a rendőrség tavaly Sólyom László magyar államfő Nyerges-tetői látogatását próbálta megakadályozni, idén pedig a március 15. tiszteletére szervezett emlékfutást nem engedélyezték. ◀

Röviden

Jönnek a visszavágók

A nyolcaddöntők visszavágói kezdődtek ma a labdarúgó-Bajnokok Ligájában, s elsőként az Arsenal fogadja az FC Portót, míg a Fiorentina a Bayern München látja vendégül. A portugálok és a németek is 2-1 arányú hazai pályás győzelem után utaznak a mindent eldöntő második összecsapásra. Mindkét mérkőzés 21.45 órakor kezdődik, az RTVI Firenzéből közvetít élőben.

Pápán hengerelt a címvédő

Lejátszotta a pályáról házigazdát a Debrecen futballcsapata a magyar élvonalbeli bajnokság 17. fordulójában: a címvédő Loki 5-1-re nyert Pápán. A tabella élén viszont még mindig a Székesfehérvári Videoton áll a maga 39 pontjával, a második helyen tanyázó hajdú-biharikak még mindig két ponttal le vannak tőle maradva.

Argentína továbbjutott, az Egyesült Államok elbukott

Argentína továbbjutott a férfi teniszézők Davis Kupájának negyeddöntőjébe, az Egyesült Államok csapata viszont már az első körben elbúcsúzott. Előbbi a svédet ütötte ki, míg utóbbi a szerbektől kapott ki. A Világcsoportban csak tegnapi lapzártánk után vált teljessé a negyeddöntő mezőnye, mivel a chilei csapat a földrengés miatt csak szombaton kezdődtek.

Várják a sorsolást

A Veszprém vagy a német Kiel lehet a Konstanca férfi kézilabdacsapatának ellenfele a Bajnokok Ligája nyolcaddöntőjében. A sorsolást ma tartják Bécsben.

Bölöni Franciaországban folytatja?

A franciaországi sajtó szerint Bölöni László (képünkön) lehet a Nizza új

vezetőedzője, Didier Olle Nicole helyett. Az erdélyi futbaléző, mint ismert, korábban a belga Standard Liege tréner volt, de előtte már dolgozott Franciaországban. A Nizza jelenleg a Ligue 1 17. helyén áll.